

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SAUSIO - JANUARY 14, 2009

Vol. C Nr. 9

Iš Seimo tribūnos – perspėjimai dėl dvasinės krizės

Vilnius, sausio 13 d. (ELTA) – Pilietiškumo, patriotiškumo, dvasinių savybių svarba pabrėžta iš Seimo tribūnos, minint Laisvės gynėjų dieną.

Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas nenorėtų, kad Sausio 13-ąją stovėję prie parlamento ir televizijos bokšto žmonės bei Seimo salėje sėdintys žuvusiųjų artimieji galvotų – ne už tokią Lietuvą mes kovojome, ne už tokią Lietuvą žuvo mano sūnus ar dukra, brolis ar sesuo.

Savo kalboje jis itin pabrėžė tautiškumo, pilietiškumo ir patriotiškumo svarbą. „Pasiruošę mes tą pripažinti ar ne, bet tautiečių, susijusių su Tėvyne dvasiniais saitais, deja, mažėja. Kodėl mes, taip sutelktai ir ryžtingai kovoję prieš sovietinę okupaciją, taip greit išsibarstėme, pradome patį didžiausią turtą – vienybę, tikėjimą savimi, tikėjimą Lietuva. Kodėl vis daugiau mūsų bendrapiliečių išilieja į emigrantų srautą, vieni žadėdami grįžti, kai čia bus ge-

riau, kiti – įžeisti ir nesuprasti, pasigendantys paprasčiausio teisingumo, visam laikui palieka Tėvyne?“ – svarstė A. Valinskas.

Jis netiki, kad juos suvilioja vien sotesnis duonos kšnis. „Ne, tiesiog savoje Tėvyne jie jaučiasi nereikalingi ir neįvertinti, nemato ateities sau ir vaikams dėl užsitęsusių ir nežinia kur vedančių švietimo, sveikatos, socialinių ir kitų pertvarkų“, – mano Seimo vadovas.

Jo nuomone, sąžiningai dirbanti valdžia, net parengusi pačias išminčiausias programas, nesugebės išrauti abejingumo, aplaidumo ir pasyvumo, jei patys to nenorėsime ir neinvestuosime moralinių bei dvasinių jėgų į savo geresnį gyvenimą. Seimo narius jis ragino atsisukti „veidu į Lietuvą“, būti su savo žmonėmis ne tik rinkimų kampanijos metu, bet ir tada, kai jiems to labiausia reikia.

Nukelta į 6 psl.

Ne vienas kalbėjęs iš Seimo tribūnos teigė, kad dvasiniai dalykai šiandien ne mažiau svarbūs nei ekonomika.

pliadisfoto.lt nuotr.

Svarstomos Energetikos ministerijos kūrimo galimybės

Vilnius, sausio 13 d. (BNS) – Prezidentas Valdas Adamkus teigia esąs neįtikintas, kad būtina kurti Energetikos ministeriją, tačiau leidžia suprasti tai numatančio įstatymo nevetuosiąs.

„Ministro pirmininko ir Seimo valia buvo tokia, kad ministerijos įkūrimas visiškai nieko nekainuos, – sakė valstybės vadovas. – Čia jų sprendimas, jeigu jie taip galvoja.“ V. Adamkus pabrėžė valdančiųjų prašus vienintelio dalyko – kad ministerijos steigimas neužtruktų, nes kiekviena uždelsta diena brangiai kainuoja.

Seimas pirmadienį pritarė Energetikos ministerijos įkūrimui. Tai bus jau 14-oji ministerija dabartiniame kabinete, o jai vadovauti turėtų Arvydas Sekmokas, pernai gruodį laikinai paskirtas ūkio ministro visuomeniniu patarėju.

Opozicinė Socialdemokratų partijos frakcija pranešė žadanti kreiptis į valstybės vadovą, kad šis vetuotų įstatymą dėl Energetikos ministerijos steigimo.

Tuo metu premjeras konservatorius Andrius Kubilius teigia, kad ministerijos steigimas esąs labai naudingas. Naujoji ministerija rūpinsis daugiabučių gyvenamųjų namų šiltinimo programa, greitesniu strateginių energetikos projektų – naujos atominės elektrinės, elektros tiltų į Lenkiją ir Švediją – įgyvendinimu, dujotiekio į Lenkiją tiesimo bei suskystintų dujų terminalo statybos projektais.

Pabaltijo šalys turi tapti ES tiltu į Rytus

Vilnius, sausio 13 d. (BNS) – Latvijos prezidentas Valdis Zatlers mano, kad Latvija ir jos kaimynės turėtų tapti Europos Sąjungos (ES) tiltu į Rytus.

V. Zatlers kalbėdamas Strasbūre Europos Parlamente sakė tikintis, kad po šešeto metų nebeliks senų ir naujų, didelių ir mažų Europos šalių. Europos šalys, anot jo, bus vertinamos

pagal jų pasiekimus, o ne pagal geografinius ar geopolitinius duomenis.

Latvijos vadovas sveikino ES Rytų partnerystės projektą ir pageidavo jį įgyvendinti jau šį pusmetį. Jis sakė tikintis, jog antrąjį 2009 m. pusmetį ES pirmininkausianti Švedija suteiks pirmenybę Baltijos šalių energetikos jungčių su Skandinavija kūrimui.

V. Zatlers pažymėjo, kad energe-

tika nebėra šalių vidaus reikalas. Anot jo, yra svarbu sukurti bendrą ES energetikos rinką, kuri užtikrintų patikimą energijos išteklių tiekimą.

Vilnius ir Ryga iki šiol nesutaria, kur – į Lietuvą ar Latviją – turėtų eiti planuojamas tiesti elektros tiltas iš Švedijos, kuriam yra numatyta ES parama.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. LSS pranešimas apie 2006–2008 m. kadencijos veiklą (p. 2, 8)
- G. Kazlauskas: gamtos sąskaita netaupysime (p. 3, 9)
- „Paliktų“ vaikų psichologinės problemos (p. 4, 11)
- Nuomonė. Įkliuvo it voratinkly (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Altoniškių piliakalnis (p. 8)
- Pinklės (24) (p. 9)
- S. Lozoraičio premija įteikta J. Sasnauskui (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.60 LT
1 EUR — 3.45 LT

„Freedom House“: posovietinėse šalyse mažėja laisvės

Vilnius, sausio 13 d. (Alfa.lt) – JAV įsikūrusi organizacija „Freedom House“ savo kasmetinėje „Laisvės pasaulyje“ apžvalgoje pareiškė, kad plačioje geografinėje erdvėje įvairūs autoritariniai režimai kyla į kovą prieš laisvę. Pagrindiniai ataskaitos autoriai Arch Puddington ir Christopher Walker teigia, kad nuo 2001 m. vienintelis regionas, kuriame nuolat mažėjo politinių ir pilietinių teisių, yra buvusios sovietinės respublikos. Tiesa, ši tendencija, kaip teigiama, negalioja Baltijos šalyse.

Lietuva 7 balų skalėje buvo įvertinta vienetu, o tai reiškia, kad mūsų šalyje užtikrinamos plačios pilietinės ir politinės teisės. Pats blogiausias įvertinimas yra 7, kuris reiškia laisvės nebuvimą. Žemiausią įvertinimą gavo Birma, Kuba, Libija, Šiaurės Korėja, Somalis, Sudanas, Uzbekistanas.

Lietuvos kaimynė Lenkija, kaip ir Estija, buvo įvertinta vienetu, o Latvija – 1,5 balo. Vertinime, kuriame dalyvavo 193 valstybės, Rusija surinko 5,5 balo, Baltarusija – 6,5 balo.

Lietuva pateko į laisvų šalių grupę.

Alfa.lt nuotr.

Iš viso valstybės buvo suskirstytos į 3 grupes – laisvas, dalinai laisvas ir nelaisvas. Lietuva pateko į laisvų šalių grupę, o Rusija ir Baltarusija pripažintos nelaisvomis valstybėmis.

Ataskaitos autoriai teigia, kad bendro paaiškinimo, kodėl posovietinėse šalyse stiprėja autoritarinės nuostatos, pateikti neįmanoma. Galima išskirti 3 pagrindinius veiksnius. Vienas iš tokių veiksnių yra nedemokratinis režimų įgauta ekonominė galia. Kiti du veiksniai yra iš Sovietų Sąjungos gautas paveldas ir Rusijos įtaka.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-13-09

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Apkeliavęs jau ne vieną lietuvių telkinį Amerikoje dominikonų tėvų Kenneth Gumbert ir David O'Rourke sukurtas dokumentinis filmas „Red Terror on the Amber Coast“ skinasi kelią ir į platesnę – amerikiečių visuomenę. Praėjusią savaitę, sausio 8 d., šis vienos valandos ilgumo filmas, pasakojantis apie lietuvių pasipriešinimą sovietiniam režimui 1939–1993 metais, pirmą kartą buvo rodomas visuomeninėje televizijoje – Public Broadcasting stotyje, 36 kanalu. Ne taip seniai „Draugo“ kalbintas tėvas O'Rourke minėjo, jog jų tikslas yra su šiuo pasaulio užmirštu lietuvių istorijos puslapiu supažindinti kuo didesnę angliškai kalbančių žmonių būrį.

Vyr. redaktorė
Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to
Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Aldona Žemaitė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Lietuvių skautų sąjungos pranešimas apie 2006–2008 m. kadencijos veiklą

• Pats didžiausias šios kadencijos pasiekimas yra Devintoji Tautinė stovykla, kuri įvyko prie Peninsula, Ohio, amerikiečių skautų „Camp Manatoc“ stovyklavietėje 2008 m. rugpjūčio mėn. 9–19 dienomis. 540 skautų, skaučių, akademikų, skautininkų ir vadovų stovyklavo šioje gražioje 660 akrų stovyklavietėje ir džiaugėsi įdomia programa, smagia nuotaika ir gražia draugyste su amerikiečių štabu. Stovyklos tema buvo „Švenčiame skautybės jubiliejų“. Paminėjome pasaulio skautybės 100 metų jubiliejų ir atšventėme Lietuvių skautų sąjungos (LSS) 90 metų gimtadienį. Skiltys turėjo progos stovyklauti 24 valandas su pačiu Baden-Powell (BP) (v.s. Romu Otto) ir atlikti įvairius uždavinius iš BP gyvenimo (BP komandiruotė – s.fil. Tomas Dundzila). Dėkoju visiems vadovams ir vadovėms už dviejų metų ruošos darbus, pasiryžimą tarnauti mūsų skautiškam jaunimui ir už kūrybingumą sudarant programas ir administracinius griaučius. Ypatingą padėką reiškiu savo trims pavaduotojams v.s.fil. Virginijai Mačiulienei (pavaduotoja bendriems reikalams), v.s. Remigijui Belzinskui (pavaduotojui administraciniams reikalams) ir v.s.fil. Vyteniui Vilku (pavaduotojui programų reikalams). Taip pat didelę padėką stovyklų viršininkams: Seserijos – v.s. Daliai Trakienei; Brolijos – v.s.fil. Romui Rupinskui; Akademikų – v.s.fil. Zitai Rahbar ir Bendrijos – v.s.fil. Rimui Griškeliui. Didelę padėką stovyklos išdininkui v.s.fil. Gintui Taorui už stovyklos biudžeto, finansų ir registracijos darbus. Dėkoju Clevelando vadovams už visą administracinį darbą ir stovyklavietės suradimą. Be visų vadovų pasiaukojimo nebūtų įvykusi Devintoji Tautinė stovykla.

• Berošiant Devintąją Tautinę stovyklą, buvo peržiūrėti 1988, 1993, 1998 ir 2003 metų Tautinių ir jubiliejinių stovyklų dokumentai ir paruošta „Tautinių ir jubiliejinių stovyklų planavimo knyga,“ į kurią sudėti įvairūs dokumentai, pavyzdžiai ir 20-ties puslapių „checklist“, kurie padės būsiesiems stovyklų vadovams planuoti ir ruošti Tautines ir jubiliejines stovyklas.

• Buvo pagamintas „Honorary Lithuanian Scouts“ ženklukas, kuris buvo įteiktas BSA stovyklavietės štabui bei kitiems kitataučiams už jų paramą ir pagalbą ruošiant ir vedant Tautinę stovyklą.

• 2006 m. rudenį Pirmijos nariai aplankė Kanados Romuvos stovyklavietę ir „Camp Manatoc“ stovyklavietę pažūrėti, ar jos tinka Tautinei stovyklai. Tarybai parinkus „Camp Manatoc“ stovyklavietę, LSS vadija antrą kartą nuvyko į „Camp Manatoc“ 2007 metų rudenį ir praleido savaitgalį apžiūrint stovyklavietę ir posėdžiaujant administraciniais bei programos reikalais. Dalyvavo Brolijos ir Seserijos vadijos, Akademikų atstovai, Clevelando vadovų adminis-

tracinis komitetas bei numatytų bendrų programų vadovai.

• Kadencijos metu ligi šiol įvyko 23 Pirmijos korespondenciniai bei akivaizdiniai posėdžiai ir dešimt Tarybos korespondencinių bei akivaizdinių posėdžių. LSS vadija buvo gana veikli ir daug padarė per šiuos metus.

• 2006–2008 m. kadencijoje buvo dedamos pastangos įtraukti LSS Tarybos narius į aktyvesnę Sąjungos darbą. Buvo sudarytos šešios LSS Tarybos komisijos:

– Nuostatų komisija – pirm. v.s.fil. Zita Rahbar

– Ryšių su Lietuvos skautija komisija – pirm. v.s.fil. Rimas Griškėlis

– Spaudos ir santykių su visuomene komisija – j.s. Dana Mikužienė ir v.s. Rasa Karvelienė – ko-pirmininkės

– Išteklių komisija – pirm. v.s.fil. Kazys Matonis

– Anketų suderinimo komisija – pirm. v.s. Dalia Trakienė

– Archyvo ir knygų rinkimo komisija – pirm. (a.a.) v.s.fil. Sigitas Miknaitis

– Užbaigėme pradėtus LSS tinklalapio darbus, uždarant seną tinklalapį skautai.org ir įkuriant naują – skautai.net tinklalapį. Naujas tinklalapis susideda iš septynių skyrių: LSS puslapio (home page), Seserijos puslapio, Brolijos puslapio, Akademikų puslapio, Vadovų puslapio, Mūsų veiklos kalendoriaus ir Mūsų knygynas puslapio. Daug žinių buvo sudėta į puslapius, bet dar daug skyrelių bei žinių reikia papildyti. Dėkoju Pranui Pranckevičiui už tinklalapio sudarymą ir sutvarkymą ir visiems tinklalapio vedėjams už žinių papildymą ir atnaujinimą.

• 2003–2005 metų kadencijoje užsibaigė 50 metų skautavusių ženkliuko laida. Tęsėme ženkliuko pagaminimo pastangas ir 2006 m. pabai-

goje gavome naują ženkliukų laidą.

• Brolija ir Seserija suorganizavo: Jaunų vadovų stovyklą 2006 metais; Ažuolo/Gintaro mokyklas 2007 metais; Draugininkų suvažiavimus 2006, 2007, 2008 metų rudenį; skautų vyčių/vyresniųjų skaučių/ budžių/gintarių suvažiavimą 2007m. pavasarį; prityrusių skautų(-čių) suvažiavimą 2006 m. rudenį Dainavoje ir Skiltininkų kursus 2007 m. rudenį. Akademiniams skautų sąjūdis rūpinosi skyrių atgaivinimu, suruošė savaitgalinę stovyklą Romuvoje 2007 metų vasarą bei kelis Sąjūdžio masto suvažiavimus. Taip pat buvo įkurtas „e-skyrius“, kuriuo naudojasi studentai, studijuodami toliau nuo lietuvių veiklos centrų.

• Nuostatų komisija peržiūrėjo ir patobulino šiuo LSS nuostatus, kurie buvo Tarybos aptarinėjami ir priimti 2006, 2007 bei 2008 m. Tarybos posėdžiuose:

– Dvasios vadovų nuostatai
– Kontrolės komisijos nuostatai
– Tarybos komisijų nuostatai
– Mišrių vienetų nuostatai
– Skautininkų(-kių) nuostatai
– Liepsnelių ir giliukų nuostatai
– LSS vadovybės rinkimų nuostatai

– Atsakomybės atpalaidavimo dokumentai

– „Liability Insurance“ reikalo apibūdinimas

– LSS vadovybės nuostatai

– LSS padalinių nuostatai

– Rajonų vadijų nuostatai

– Vienetų tėvų komitetų nuostatai

Didesni LSS struktūriniai pakeitimai: LSB ir LSS vadijų administracinis sujungimas; garbės gynėjų ir rajonų atstovų pareigų panaikinimas.

• Paruoštas „Baden-Powell gyvenimo Powerpoint pristatymas“. Čia paminimi svarbesni BP gyvenimo įvykiai ir sudėta daugiau nei 150 jo gyvenimo nuotraukų, piešinių bei vaizdų.

• Buvęs LSS tarybos pirmininkas v.s.fil. Rimas Griškėlis ir dabartinis Tarybos pirmininkas v.s.fil. Gintaras Plačas pristatė trumpą LSS veiklos apžvalgą bendrai Lietuvos parlamento komisijai ir LB komisijai, kurios tyrinėjo lietuviškų organizacijų veiklą užsienyje.

• Vienas iš kadencijos pagrindinių tikslų buvo sustiprinti skilčių sistemą, skautybės pagrindus bei supažindinti vyresnius skautus su „Competitive Advantage“, kuri ber-niukai ir

Nukelta į 8 psl.

1923 m. sausio 15 d. Klaipėdos kraštas buvo išvaduotas ir vėl prijungtas prie Lietuvos. Klaipėda yra vienintelis Lietuvos uostas ir šiai progai jūrų skautai ir jūrų skautės rengia tradicinį minėjimą.

„Nerijos“ tunto jūrų skautės ir „Lituanicos“ tunto jūrų skautai kviečia Jus į tradicinį Klaipėdos dienos minėjimą

Kada? Šeštadienį, 2009 m. sausio 17 d.

1:15 v. p. p. susimąstymas

Kur? 1:45 v. p. p. iškilminga sueiga

Lietuvių fondo salėje, PLC

Jei turite klausimų, kreipkitės į sesę Taiydą:

(708) 839-4438 arba rt.chiapetta@comcast.net

G. KAZLAUSKAS: GAMTOS SĄSKAITA NETAUPYSIME

Aplinkosaugos ministras **Gediminas Kazlauskas** lrt.lt teigė, kad būsto neveiksmingumas yra didžiausia Lietuvos gamtosauginė problema ir žada konstruktyvią Vyriausybės paramą. Jis sutiko, kad nemažai aplinkosauginių problemų reiktų spręsti pradedant nuo savęs, tačiau būtina pakeisti ir teisinę sistemą. Nors ministras perspėjo, kad galime „greitai sudeginti mūsų žemę“, jis kartu tikino, kad leidimas Lietuvai teršti daugiau nesugriauš pasaulio.

– Prieš užimdamas ministro postą vadovavote vienai statybų įmonei, tad, galima sakyti, atsidūrėte „kitoje barikadų pusėje“. Statybų sektoriaus Aplinkos ministro kabinete sudarėte daugiausiai 20 proc., gal reiktų šią dalį perleisti kitai ministerijai ir taip išvengti galimų priekaištų dėl interesų konfliktų?

– Visų pirma, man keista, kad žurnalistai viską nori skirstyti barikadom. O kodėl nepažiūrėjus iš kitos pusės – tai yra bendras reikalas ir aš tikrai nesijaučiu nei buvęs barikadose, nei perėjęs į kitą jų pusę. Nemanau, kad kažkokią ministerijos kuruojamą sritį reiktų kam nors perleisti. Lengviau dirbti yra tada, kai jau esi matęs padėtį iš vienos pusės.

– Andrius Kubilius jau spėtas pavadinti krizių premjeru. Šį kart ir jūs jo komandoje dirbsite pasaulinės finansų krizės aki-vaizdoje. Krizių metu pirmiausiai atsisakoma prabangos. Ar aplinka šiuo atveju netaps prabanga?

– Manau, yra visiškai priešingai. Įvairios programos, susijusios su aplinkosauga, nėra stabdomos. Visos tos priemonės, kurios susijusios su krize, apkarpančios išlaidas ir panašiai, visų pirma susijusios su centriniu aparatu, bet jokių būdo ne su tais žmonėmis ir išlaidomis, kurios yra skirtos aplinkos apsaugai ir priežiūrai.

– Brangstant energijai, logiška, kad reikia skatinti namų atnaujinimo programas. Kodėl iki šiol visiškai atnaujinta juokingai mažai būstų? Ką reiktų keisti?

– Yra keletas kliūčių, kurios trukdė išibėgėti būsto atnaujinimo programoms. Pirmiausia, valstybė nevykdė nuoseklios politikos. Antra, bendrijos ne visada būrėsi ir norėjo prisiminti tam tikrą atsakomybę. Trečia, priežastis yra ta, kad investicijos į atnaujinimą atsiperka per gana ilgą laiką, o ne paslaptis, kad daugumoje atnaujintų namų daugiausia gyvena vyresnio amžiaus žmonės. Daugelis jų nenori prisiminti išpareigojimų ir teigia, kad savo amžių jau nugyvens ir tokiaame name. Manau, dabar tai turėtų pasikeisti.

– Ar, jūsų manymu, būsto neveiksmingumas nėra didžiausia Lietuvos gamtosauginė problema? Tiek daug brangios energijos išeina veltui pro langus, stogus.

– Be jokių abejonių. Kalbant apie bet kurios rūšies energijos poreikius aišku, kad pagaminti vieną kilovatvalandę yra keturis kartus brangiau negu tą pačią kilovatvalandę sutaupyti. Valstybės požiūriu, taupymas yra ilgalaikis, bet veiksmingas dalykas. Žmogui, turinčiam investuoti, tai

atsiperka greitai, tačiau valstybei tai tikrai veiksminga.

– Sakykite, kokia yra didžiausia gamtosauginė problema pasaulyje?

– Manychiau, klimato kaita.

– Vyriausybės programoje įrašyta, kad tai yra „viena didžiausių žmonijos išlikimo grėsmių“. Tačiau neseniai Lietuva išsikovojo anglies dvideginio išmetimo į aplinką išimtį – dabar galėsime teršti daugiau. Kaip jūs, aplinkos ministras, vertinate šį Lietuvos „pasiekimą“?

– Vertinčiau teigiamai dėl vienos paprastos priežasties: dabar yra krizė ir energetiniai išteklių, uždarius Ignalinos atominę elektrinę, ženkliai pabrangės. Todėl išmetimų kvotų padidinimas leistų apie 25 – 30 proc. palengvinti šį brangimą. Vien dėl to, kad Lietuvai išmetimas padidės, pasaulis nesugrius. Be to, kvotos yra visai Europai, vadinasi, tarša kažkur sumažės, pas mus truputį išaugs, tad, globaliai žiūrint, nieko blogo. Mūsų gyventojams iš tikrųjų bus geriau.

– Kaip jūs vertinate branduolinę energiją – teigiamai ar neigiamai?

– Aplinkosauginiu požiūriu, branduolinė energija aplinkai kenkia mažiausiai. Žinoma, neduok Dieve, įvyktų avarija, bet tam yra apsauginės priemonės.

– Ar naujos atominės elektrinės statyba neužkirs kelio alternatyvios energetikos projektų vystymui?

– Lietuvoje galėtų būti vystomos keturios švarios energetikos rūšys: hidroenergetika, vėjo, saulės energija bei geotermiškai energija. Tačiau hidrotechninei statybai didelių galimybių Lietuvoje nėra, nes nepagaminama daug energijos. Tačiau planai iki 2020 metų pasiekti, kad 20 proc. energijos būtų pagaminta iš atsinaujinančių šaltinių, iš tikrųjų bus įgyvendinti. Tačiau bent artimiausioje ateityje mes neišgyvensime vien iš tokių šaltinių.

– Jau užsiminėte apie hidroelektrines. Ankstesnis aplinkos ministras Arūnas Kundrotas yra priėmęs labai svarbų aplinkosaugai sprendimą dėl hidroelektrinių, bet iki šiol jaučiamas didelis spaudimas leisti vėl tvenkti upes. Kokia jūsų pozicija šiuo klausimu?

– Aš nebūčiau tas žmogus, kuris saktų: „statykime hidroelektrines“. Hidroelektrinių vystymas tikrai nėra pirmos svarbos dalykas Lietuvoje.

– Pataisykite mane, jei klystu, tačiau dar ir dabar nėra aišku dėl naujojo automobilių mokesčio. Galbūt su Susisiekimo ministerija derinsite mokesčių politiką, skatinančią „aplinkai draugiškesnius“ automobilius?

– Ministerija bandys daryti įtaką, kad „aplinkai draugiškesniems“ automobiliais mokesčiai būtų mažesni. Visų pirma, automobilius būtų galima skirstyti pagal Europos Sąjungos standartus, t.y. su katalizatoriais, CO2 išmetimas ir pan. Be jokių abejonių, į tai turėtų būti atsižvelgiama.

Nukelta į 9 psl.

Palestinos Gaza vėl liepsnoja

ALEKSAS VITKUS

Izraelis, vos tik 1948 m. susikūrusi skurdi žydų valstybė, Amerikos pagalbos dėka šiandien yra iki dantų apsiginklavusi, nebijanti ją apsupusių, jai priešingų milijonų arabų valstybių, iki šiol stipriai darančių įtaką ir palestiniečių Vakarų Krašto, ir Gazos teritorijos žemėms. Izraelio įtaka Amerikos politikoje yra gerai žinoma, ir sunku tikėti, kad ir naujasis Amerikos prezidentas Barack Hussein Obama norėtų joje ką nors iš esmės pakeisti.

Gaza vėl liepsnoja? Ar tai naujiena? Kai 2005 m. Izraelio vyriausybė, pagaliau supratusi, kad ligšiolinė jos politika, steigiant naujas žydų gyvenvietes Gazos teritorijoje, ekonomiškai kainavo Izraeliui per brangiai, ir pasidavusi beveik viso pasaulio tos politikos pasmerkimui, nutarė jos atsisakyti, nors tokį politikos pokytį pritaikyti Vakarų Kranto teritorijoje ir griežtai atsisakė.

Ir vis dėlto buvo tikimasi, kad toks, nors ir laikinas, taikus Izraelio žingsnis padės išlaikyti taiką. Deja, taip neįvyko. Bandymas Gazos srityje įvesti demokratiją neatnešė lauktų rezultatų. Priešingai, tai leido griežtos karinės „Hamas“ grupės kandidatams perimti valdžią ir vesti kovą prieš Izraelio dominavimą. Dėl to kaltinti demokratijos proceso gal ir nereikėtų. Reikėtų gal labiau įtarti Amerikos politiką, kuri jokių būdu nenori prarasti Amerikoje gyvenančių įtakingų žydų balsų.

Neilgai reikėjo laukti, kai gruodžio 19 d. pasibaigė Egipto sutartos šešių mėnesių paliaubos, ir kai nedideliame susirėmime prie sienos žuvo trys „Hamas“ kovotojai, jų vadovai staiga padidino savo puolimus raketomis. Kiekvieną kartą, kai palestiniečiams pritrūksta kantrybės, jie iš Gazos ruožo pradeda leisti raketas į artimesnes Izraelio gyvenvietes. Tai buvo įvykę ir anksčiau, ir dar visai neseniai – 2007 m. Kaip ir visuomet, kiekvienas toks palestiniečių puolimas susilaukia Izraelio atkirtio.

Vėl suliepsnojusi Gazos sritis mums lyg ir sako, kad čia nevyksta nieko naujo, kas nebuvo įvykę anksčiau. Žydai pirmiausia bombarduoja Gazos srities gyventojus, po to seka ir Izraelio kariuomenės įsiveržimas į Gazą mėginant sunaikinti raketų paleidimo bazines. Atrodo, kad Izraelis ne tik seka savo senu įpročiu – „akis už akį, dantis už dantį“, bet ir stengiasi palestiniečius kaip reikiant „pamokyti“. Nuo menko veiksmingumo, beveik komiška nepatikimų palestiniečių „Aassam“ tipo raketų iki šiol žuvo tik keli žydai, o nuo Izraelio aukštos technologijos bombardavimų – beveik 500 palestiniečių, kvotojų ir civilių. Kaip vienas amerikietis pasakė, žydai nenoruomą mažą uodą muša didžiuliu vėzdū.

Beveik visi pagrindinių Amerikos laikraščių komentatoriai nori kaltinti „Hamas“, Gazos ruožą „valdančią“ islamo grupuotę. Drąsesnieji toje pernelyg stiprioje Izraelio reakcijoje vis dėlto drįsta išvelgti ir galimus politinius motyvus. Atkirtis į palestiniečių raketų puolimus esą buvo Izraelio jau seniai suplanuotas, ir buvo tik laukiama, kad suderėtam susitarimui pasibaigus iširdę nekantrūs „Hamas“ vadovai, klaidingai manydami, kad savo kadenciją bebaigęs Izraelio ministras pirmininkas Ehud Olmert neturės ryžto griežtai atsakyti į galimus „Hamas“ raketų puolimus, tuoj pradėjo puolimą prieš tokias netolimas Izraelio gyvenvietes kaip Aškelom, Ašdod ir Beeršeba.

Politologai aiškina, kad Olmert nepanorėjo baigti savo tarnybos kaip neveiklus vyriausybės vadovas, todėl ir leido savo aviacijai pradėti Gazos bombardavimą. Tuo savo nutarimu jau ir taip korupcija kaltintas ir sutepas Olmert gal ir tikėjosi bent šiek tiek nuplauti savo „gėdą“ už tokį nepavykusį 2006 m. žygį Libane prieš „Hezbollah“ grupuotę. O Izraelio gynybos ministras, Labor partijos vadovas Ehud Barak savo staigiu nutarimu pralenkė ir Olmert, tik kelioms valandoms praėjus nuo „Hamas“ raketų antpuolio pradžios išsakęs nuožmų Izraelio aviacijos atsaką. Nenorėjo „prasčiau“ už Olmert pasirodyti nei Kadima partijos vadovė, užsienio reikalų ministrė Tzipi Livni, iššaukiančiai pasakiusi, jog „laikai, kai jie šaudė, o mes nieko nedarome, jau praėjo“. Abu politikai žada dalyvauti netrukus ateinančiuose Izraelio rinkimuose. Kitaip elgiantis, galimybė rinkimus laimėti prieš karingą Likud partijos vadovą Benjamin Netanyahu būtų gerokai sumažėjusi.

Ta dabartinė Izraelio valdžios trejukė: Olmert, Barak ir Livni – turbūt galvojo, kad stiprus jų atkirtis Izraeliui diplomatiškai daug nepakenks. Prezidento Bush administracija, visuomet griežtai pasisakanti prieš terorizmą, savo paskutinėmis gyvavimo dienomis Izraelio nekaltins. Sunku tikėtis, kad ir sausio 20 d. ateinantis Obama Amerikos politikos kryptį dėl Izraelio drastiškai pakeistų.

Jei Izraelio vadovybei prireiks bombardavimo operaciją pakeisti (žydų tankai jau įriedėjo į Gazos ruožą) į jos kariuomenės įsiveržimą į Gazos teritorijos žemę, ji rizikuos vėl įgrimsti į nesibaigiantį sausumos karo liūną, kaip buvo įvykę ir Libane žydams kovojant prieš „Hezbollah“. Tai galėtų atvesti ir prie greito Barak ar/ir Livni politinės karjeros galo. Karas ir vėl baigtųsi, bet dviejų valstybių sugyvenimo problema vis tiek nebus išspręsta.

„Hamas“ yra pagimdytas neapykantoje, o kol Izraelis manys, kad geriausias atsakas į neapykantą yra jėgos panaudojimas, jie problemos neišspręs, – per „Vatikano radiją“ sakė Vatikano spaudos atstovas, jėzuitas tėvas Federico Lombardi. „Reikia ieškoti kitokių kelių, nors ir atrodytų, kad tai neįmanoma“, – sakė kunigas.

„PALIKTŲ” VAIKŲ, KURIŲ BENT VIENAS IŠ TĖVŲ LAIKINAI EMIGRAVĖS, PSICHOLOGINIAI SUNKUMAI

Pranešimas skaitytas XIV Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL 2008 m. lapkričio 27 d.

VANDA VAITEKONIENĖ

Laisvę atgavusių Lietuvą iki šių dienų paliko apie pusė milijono gyventojų. Beveik pusė iš 2006 metais emigravusiųjų buvo vedę, panaši jų dalis turėjo vaikų, tačiau tik kas antros išvykęs vaikus išsivežė kartu. Migracijos išskirtų šeimų labai daug, manoma, kad „paliktų” vaikų gali būti 25-30 tūkstančių.

Tačiau šia problema susidomėta tik pastaraisiais metais 2007 metais Lietuvoje atlikti keli sociologiniai tyrimai, atliekamas neklinikinės imties psichologinis tyrimas Vilniaus universitete, tačiau jis dar nebaigtas ir nėra išspausdintas.

Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) Vilniaus biuro užsakytu atliktas tyrimas „Šeima abipus sienos” rodo, kad dažniausiai migracinį sprendimą lemia materialiniai motyvai ir mažai svarstomos pasekmės šeimai. Materialiniai motyvai didesnę vertę turi tėvams ir jiems tai pakankama migracijos pateisinimo priemonė, tačiau jie neturi tos pačios vertės vaikams. Todėl migracijos padėtis ir dėl to kintanti šeimos struktūra bei santykiai vaikų suvokiami bei vertinami skirtingai nei išsivaizduoja tėvai. Tėvų ir vaikų perspektyvų skirtumai retai suvokiami pačių tėvų, o tai turi pasekmių tiek tėvams priimant migracinį sprendimą, tiek šeimos nariams prisitaikant prie pakitusios šeimos stadijos. Priėmusi migracinį sprendimą ir išsitraukusi į migracijos procesą, šeima dažnai neturi adekvačių lūkesčių dėl šio sprendimo pasekmių. Laikinas išvykimas, kurio tikintis dažniausiai ir būna priimamas migracinis sprendimas bei jį atsižvelgiant pertvarkomas šeimos gyvenimas, dažniausiai virsta ilgalaikiu išvykimu, kurio pasekmių išvykstantysis nesitikėjo. Šis klaidingų lūkesčių aspektas savo pasekmėmis ypač aktualus, kai „laikiniai” išvykstantys tėvai ilgam palieka vaikus senelių priežiūrai. Vaikai yra labiausiai migracijos pažeidžiama šeimos dalis. Šeimos nario migracija vaikui gali reikšti iki tol stabilaus namų ir šeimos pasaulio suirimą, tai verčia jį prisitaikyti, ieškoti savo vietos, sub-

jektiviai aiškinti pasikeitusią padėtį ir rasti sau pačiam prasmingus atsakymus. Vaiko galimybės susidoroti su pakitusia padėtimi priklauso nuo vaiko amžiaus, šeimos paramos ir, žinoma, tėvų migracijos pobūdžio.

Didžioji dauguma šių vaikų susiduria su rimtomis psichologinėmis problemomis, TMO tyrimo rezultatai rodo emocines ir realiai matomas išsiskyrimo pasekmes šeimai: 30,4 proc. apklaustų šeimų vaikų pateko į pakitusio elgesio grupę. Beveik pusė tyrime dalyvavusių tėvų, kurie su tuoktiniui išvykus su vaikais liko vieni, pastebėjo, kad vaikai tapo liūdnesni, labiau nusiminę (48,5 proc.). Trečdalis vaikų tapo piktesni, verksmingesni, baimingesni, uždaresni, pradėjo prasčiau mokytis. Penktadalis vaikų pradėjo vėluoti į pamokas, nebe norėjo bendrauti su aplinkiniais, pablogėjo jų santykiai su bendramučiais, tapo grubesni, agresyvesni.

Nustatyta, kad šeimos, kuriose išvykusi motina, dažniau susiduria su vaikų elgesio pokyčiais (75,1 proc.), nei tos, kuriose išvykęs tėvas (24,9 proc.). Kai kurie tyrime dalyvavę tėvai mano, kad „palikti” vaikai tampa labiau suaugę, meilesni. Tokie, geresni pokyčiai pastebėti apie 40 proc. vaikų. Tačiau iš tiesų taip vaikas gali slėpti stresą ir baimę būti paliktam ir antro iš tėvų.

Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos bei Svetimo ir mokslo ministerijos sociologinio tyrimo metu buvo apklausiami emigravusių tėvų vaikai ir jų pedagogai. Informacija buvo surinkta iš 195 tūkst. vaikų – tai sudaro trečdalis visų ugdymo įstaigas lankančių vaikų (32,3 proc.). Tarp apklaustųjų – 4,7 proc. sudaro tie, kurių bent vienas iš tėvų išvykęs į užsienį. Kiek daugiau nei pusė apklaustų vaikų gyvena prižiūrimi vieno iš tėvų (64 proc.). Beveik trečdalis apklaustųjų (28 proc.) prižiūrimi senelių ar vieno iš jų. Atliktos apklausos duomenys rodo, kad pastebimų elgesio pakeitimų patiria maždaug 36 proc. be tėvų likusių vaikų.

Apžvelgus kitų šalių darbo migracijos įtakos šeimai tyrimus, sunku apibendrinti kokį poveikį – teigiamą ar neigiamą – „paliktiems” vaikams

turi jų tėvų darbo migracija. Tai priklauso nuo daugelio veiksnių, tyrėjai susiduria su įvairiais sunkumais. Daugiau tyrimų buvo atlikta analizuojant transnacionalinę darbo migraciją, ir, beje, labai mažai kryptingai analizuojančių kokią įtaką „palikto” vaiko gerovei ir „paliktoms” šeimoms turi tėvų nebuvimas. Dažniau dirbti išvyksta vienas iš tėvų, būtent tėtis. Tačiau dabartinė statistika teigia, jog nuo 44 proc. iki 50 proc. laikinų transnacionalinių migrantų yra moterys, o tyrimų, kokį poveikį vaikui daro mamos migracija yra mažai. Dauguma autorių sutinka, kad transnacionalinė migracija turi ir teigiamą, ir neigiamą poveikio.

Paskutiniu metu pabrėžiama, kad nors transnacionalinė migracija kuria šeimos išsiskyrimą, transnacionalinės šeimos formos vystosi, palaikydamos aukštą kontaktų lygį, net esant ir dideliems išsiskyrimo šeimoms atstumams (Orellana et al 2001). Žinoma tai priklauso nuo uždarbio dydžio, išsiskyrimo trukmės ir naujų bendravimo technologijų prieinamumo. Svarbiausia yra būdas, kuriuo transnacionalinės motinos ir tėvai bendrauja ir palaiko ryšį su savo vaikais. Nustatyta, kad mamos įdeda daugiau pastangų išlaikydamos ryšius su savo „paliktais” vaikais nei tėčiai, jos bendrauja su vaikais laiškais, telefono skambučiais bei siųsdamos dovanas.

Esminė apžvelgtos literatūros žinia, jog yra mažai informacijos apie „paliktų” vaikų gerovę, kai vienas iš tėvų ar abu yra darbo migrantai. Taip pat akivaizdus augantis susirūpinimas neigiamu poveikiu vaikams, kurių mamos emigruoja.

• • •

Taigi, kaip jaučiasi „palikti” vaikai, kokie jiems kyla psichologiniai sunkumai? Analizavau Vilniaus universitetinės vaikų ligoninės (VUVL) filiale Vaiko raidos centre gydytų tokių vaikų ligos istorijas. Tai klinikiniai atvejai, per pastaruosius trejus metus VRC buvo tiriami ir gydomi 22 „palikti” vaikai. Sunku įvertinti, ar tai daug, ar mažai, atsižvelgiant į tai, jog ne visi ir klinikinį

lygį pasiekę pacientai gydomi mūsų centre, be to, kai kuriems galbūt užtenka ambulatorinės, vietinės pagalbos. Manychiau, kad pas mus patenka tik patys sunkiausi atvejai. Remsiuosi kokybine ligos istorijų apžvalga ir analize.

Akivaizdžiai galima išskirti tris vaikų grupes pagal vyraujančias, vaikams nustatytas diagnozes ir tai sąlyginai, nes daug vaikų turi ne po vieną diagnozę. Beje, ir kiekvienos grupės viduje, nors ir yra panašių bruožų, vaikai savo patirtimi, išgyvenimais yra labai skirtingi ir unikalūs. Kas iš karto krenta į akis peržvelgus vaikų ligų istorijas, tai, kad jie patyrė daug trauminių įvykių.

Didžioji dauguma vaikų išgyveno tėvų skyrybas dar iki vieno iš jų išvykstant uždarbiauti, dviejų vaikų šeimos iširo jau po išvykimo. Ir tik trys šeimos yra pilnos. Taigi, šie vaikai paliekami nebe pirmą kartą, nes po tėvų skyrybų, daugumoje atvejų tėčiai su vaikais nebebendravo ir jais nesirūpino.

Didžioji dalis vaikų yra likę su seneliais ar giminėmis, nes mamos ar abu tėvai yra emigravę, o du vaikai net yra pakliuvę į globos namus, nes prižiūrintys asmenys dėl kylančių sunkumų su jais atsisakė toliau globoti. Dviejose šeimose buvo išvykę tėvai ir vaikais rūpinosi vienos mamos.

Gausiausia mano sąlyginai išskirta grupė vaikų, kuriems nustatyti emocijų ir elgesio sutrikimai (11 vaikų). Tai dažniausiai berniukai (2 mergaitės) nuo 10 iki 14 metų amžiaus. Visi jie išgyvenę tėvų skyrybas dar iki mamoms juos paliekant antrą kartą, daugumoje atvejų dažnai keitė gyvenamąsias vietas ir mokymosi įstaigas. Patyrė naują mamos santuoką, naujos šeimos atsiradimą su naujais broliais ir seserimis, kurie, beje, gyvena drauge su mama. Keli turėjo „laimę” išvykti ir apsigyventi naujoje šeimoje, tačiau neilgam, nes grįžo atgal dėl įvykusių antrų skyrybų ar dėlto, kad patys nesugebėjo prisitaikyti naujoje šeimoje ar naujoje mokykloje. Du, kaip jau minėjau, atsidūrė globos namuose, giminėms atsisakius juos prižiūrėti.

Nukelta į 11 psl.

Išlieka didelis nerimas dėl šeimos ateityje. Kas antra išvykusi šeima vaikus palieka Lietuvoje. Kokias pasekmes tai gali turėti? Ar „palikti” vaikai sugebės kurti saugias ir vieningas šeimas? Ar ne per didelė tokių išsiskyrimų kaina?

Jono Kuprio nuotr.

NUOMONĖ

Įkliuvo it voratinkly

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Vladas Sinkus savo laiške „Ar prezidentas F. D. Rooseveltas perleido Lietuvą Stalinui?“ (2008 m. gruodžio 23 d.) prieštarauja Leonido Rago nuomonei, kuris laiške „Istorinių faktų paneigimas politikos arenoje“ (2008 m. gruodžio 5 d.) teigia: „Lietuvai daugiausia žalos yra pridavęs Franklin D. Roosevelt (...)“ Bravo! Valio! Ačiū Ragui už istorinio įvykio – fakto lyg iš užmaršties vėl švieson iškėlimą! Tik dėl sakinio pabaigos, būtent žodžio „perleides“, galima svarstyti, jei norima, ieškoti kitokio pakaitalo: „(...) perleides Rytų Europą Stalinui Antrojo pasaulinio karo metu“.

Sakoma, jog ir nutylėjimas yra laikomas sutikimo ženklų. O Roosevelt ne vien tik nutylėjimu Stalinui pasmerkė Lietuvą pražūčiai. Jis nė piršto nepajudino Baltijos kraštams užtarti, priešingai, Teherano konferencijoje savo negarbingu pareiškimu nulėmė tų kraštų žiaurų likimą.

Roosevelt nuomone, taikos bei tvarkos priešas pokario eroje buvo ne sovietų komunizmas, bet Europos imperijų imperializmas ir kolonializmas, ypač Didžiosios Britanijos. Va, tai buvo grėsmė sovietų-amerikiečių „demokratijos“ ateičiai.

Tačiau Roosevelt svarstė, jog Stalinas įtarė kapitalistinius Vakarus. Todėl jį reikėjo įkalbėti pasitikėti Vakarus ir įtraukti kartu dirbti pasauliniam „New Deal“. Ogi tai ir buvo svarbiausias akstinas gėdingos Roosevelt pastabos užnugaryje: „Aš manau, jei atiduosiu Stalinui viską, ką tikrai galiu, ir nieko neprašysiu iš jo mainais, *noblesse oblige*, jis nemėgins nieko prijungti ir dirbs kartu su manimi pasaulio taikai bei demokratijai“ (šioji citata amerikiečių buvo labai neigiamai įvertinta ir pasmerkta). (Roosevelt svajonės buvo sustiprintos kairiųjų intelektualų ir valdžios tarnautojų, – kurių gera sauja vėliau buvo išaiškinta kaip sovietų agentai – kurie buvo apsupę prezidentą „New Deal“ dienomis ir karo metais.)

Stalinui net nereikėjo rūpintis dėl savo paties pokario reikalavimų stūmimo. 1943 m. lapkritį Teherano konferencijoje, kurioje Roosevelt ir Stalinas susitiko pirmą kartą akis į akį, prezidentas neoficialiai bei slapta susitiko su sovietų diktatoriumi. **Roosevelt pats pasiūlė, kad Baltijos valstybės – Estija, Latvija, Lietuva** – ir Lenkijos rytinė dalis, kurią Stalinas pasigriebė kaip dalį pagal jo 1939–1941 nepuolimo sutartį su Hitleriu, **turi pasilikti sovietų valdomos**. Staliną Roosevelt tikrai perspėjo tylėti, kad tokiu būdu jis galėtų gauti lenkų balsus 1944 m. rinkimuose. Roosevelt taip pat sutiko su mintimi, kad po karo Rytų Europos vyriausybės būtų „draugiškos“ Sovietų Sąjungai. O Stalinui buvo pažadėti didžiuliai žemės laimėjimai Toliuose Rytuose, jeigu šis sutiktų prisijungti prie jo kare prieš Japoniją

po Hitlerio nugalėjimo. Vienintelis dalykas, apie kurį Roosevelt užsiminė, – gauti mainais iš Stalino sutikimą dalyvauti prezidento svajonėje pokario metais Jungtinių Tautų taikos palaikyme.

Kaip amerikiečių žiniasklaida viešai atskleidė, Yalta konferencija 1945 m. vasarį tiktai suformavo, ką Roosevelt Teherane pažadėjo. Tos vėlesnės konferencijos svarba buvo, anot amerikiečių spaudos, kad „Yalta atliko sovietams patarnavimą, kuris buvo beveik tokio pat svarbumo Stalinui, kaip ir okupuotoms valstybėms. Tai buvo neįkainojamas moralinio įteisavimo davimas, tam veiksmui, ką Stalinas įgijo grynai jėga.“ **Yalta įteisino ir patvirtino** (netgi dovanojo – justified) **sovietų viešpatavimą valstybėse**: Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, Rytų Vokietijoje ir **Baltijos kraštuose – Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje**, senovės tautos, bet naujose valstybėse tarpukario metu.

Tegul Sinkus vadina, kaip jam patinka (jei nepatinka žodis „perleido“), – „atidavė, padovanojo, paskyrė“ ar dar kitaip, bet iš esmės prasmė bus ta pati.

Beje, dar 1946 m. Eleanor Roosevelt Hanau, Vokietijoje išvietintųjų stovykloje mums plovė smegenis naujais klausimais: „ko jūs bėgote, kodėl čia atsiradote, kodėl negrįžtate tėviškėn?“ ir pan. Nenuostabu, jog jai lietuviai suteikė naują vardą – „rausvoji Eleonora“.

Mes nepatenkinti keliam balsą, kai kitataučiai supainioja mūsų istorijos faktus, pakeičia bei prasmano istorinius įvykius, pakenkdami mūsų tautos istorijos tikslumui. O ar turime tylėti, kai mūsų pačių tautietis bando istorinius faktus pasukti kita vaga? Juk jis, kaip ir mes visi, dar yra tų įvykių liudininkas!

Pagaliau, savo laiško pabaigoje Sinkus susipainiojo, it musė voratinklyje, rašydamas: „Lietuva nepriklausomybę atgavo Sovietų Sąjungai žlugus.“ Še tau, boba, Devintinės! Ar nauja erezija skelbiama?! Netiesa! Juk tikrovė yra ta, kad pati Lietuva iš dalies prisidėjo prie Sovietų Sąjungos, it kortų statytos pilaitės, subyrėjimo! Lietuva paskelbė nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d. Aure, dar tais pačiais metais Michail Gorbačiof, atskridęs į Vilnių, automobilio dangtį kumščiu trankė, įrodinėdamas lietuviams jų siekio bergždumą, o prasižūsi laisvės šauklį prof. Vytautą Landsbergį pašiepdamas – „tas muzikantas“... Ir dar vėliau – 1991 m. sausio 13 d., sovietai tankams „girgždant mėgino užpūsti spingsantį laisvės žiburėlį“. Tikrai Aukščiausiojo palaima, stebuklu bei Tautos Didvyrų kruvina auka laisvė buvo atgauta! Sovietų Sąjunga, lyg toji išpūsta, trimitais garsinama, imperatoriška karieta, užkliuvo už kieto lietuviško grumsto, apvirto ir ilgainiui subyrėjo, kaip vargingas čigoniškas vežimas.

Los Angeles jaunimo ansamblis „LB SPINDULYS“,

pradėdamas savo
60 metų veiklos
Jubiliejinius metus,
nuoširdžiai visus sveikina
su 2009 metais.

Vadovė Danguolė Varnienė

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

PLINTA APOSTAZĖ

Ar tiesa, kad krikščionybėje tyliai plinta apostazė?

Kad tai tiesa, rodo faktai: trūksta kunigų, tuštėja vienuolynai, žmonės mažiau lankosi bažnyčiose, bažnyčios uždarnos, griauamos. Teologiniai ginčai tarp Bažnyčių tampa nebeaktualūs. Visa tai aiškiai rodo, kad apostazė plinta.

Maži faktai atskleidžia, kad žengiamoje krizės keliu. Tai nėra išsigalvojimas, nes apie krizę kalba pats Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, (žr. „Draugas“, 2008 m. lapkričio 15 d.: „Popiežius Benediktas XVI irgi tikėjimo krizėje pasigenda tikėjimo džiaugsmo“). Tame pačiame laikraštyje apie džiaugsmo svarbą prasarė ir Henrikas Stasas.

Pažvelkime į liūdnus faktus. Dabar Lietuvoje bažnyčios viduryje per pamaldas mačiau 10 metų berniuką, sėdintį su kepure. Liečiau jam kepurę nusiimti. Jis tuojau ją nusiėmė. Bet kodėl tėvai jo to nepamokė? Kodėl kiti pamaldų dalyviai jo neper-

spėjo? Net klebonas jam nieko nesakė.

Gaila, kad nei tėvai, nei Amerikos TV savo filmais nepamoko, kad vaikas, eidamas gulti, prie lovos turi pasimelsti! Mokyklose prieš pradedant pamokas galėtų irgi maldą sukalbėti.

Vienas kitas krikščionis tikėjime pasigenda džiaugsmo, bet kaip gali džiaugtis, jei Bažnyčia pabrėžia liūdesį, skausmą, mirtį? Pabrėžia prikalta mirusį Kristų... Vietoj to reiktų pabrėžti prikeltą gyvą mūsų Viešpatį Jėzų Kristų! Tai būtų Bažnyčios išanga į džiaugsmą! Šis kelias vestų mus iš apostazės.

Eugenius Gerulis
Naperville, IL

Apostazė apibrėžiama kaip katalikų tikėjimo atmetimas. Apostatas yra tas, kuris atsiskiria nuo Bažnyčios („Bažnyčios žinios“, 2000 m. liepa). **Redakcijos prierašas**

SUDĖTINIŲ PAVARDŽIŲ RAŠYBA

Šiuolaikinės lietuvių kalbos taisyklės reikalauja, kad sudėtinių pavardžių dalys būtų jungiamos brūkšneliu. Linksniuojamas yra tik paskutinis skiemuo. Pavyzdžiui, Marija Saulaitė: nuo 1972 m. Saulaitė, situokė su Stankumi ir su juo išsitaro santuokinę pavardę – Marija ir Algis Stankus-Saulaičiai. Ši pavardės forma sunkiai įkandama žmonėms, nepratusiems, kad vyras tuokdamasis keistų pavardę. Stankus-Saulaičiams buvo svarbu nepažeisti lietuvių kalbos reikalavimų. Pavardė linksniuojama taip: Netikėtai mirė Algis

Stankus Saulaitis; Vaikas paklausė Algio Stankus-Saulaičio; Prieš kelis mėnesius kalbėjosi su Algiu Stankus-Saulaičiu; Atidaviau Algiui Stankus-Saulaičiui ir t. t. Marijos pavardė taip pat linksniuojama: Marijos Stankus-Saulaitės nuovargis, Marijai Stankus-Saulaitėi dovana, Mariją Stankus-Saulaitę nudžiugino ir t. t.

Viliuosi, kad tai pagelbės sudėtinės pavardės skaitantiems ir rašantiems.

Eglė Juodvalkė
La Grange, IL

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. išskyrus savaitgalius klausykite

Tel. 773-476-2242 seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

Apsilankykite
www.draugas.org

Lietuvoje verslas palieka brangius pastatus

Vilniaus dangoraižiai.

Žilvino Pekarsko (Alfa.lt) nuotr.

Vilnius, sausio 13 d. (Alfa.lt) – Sustojus įmonių plėtrai, mažindami jų išlaidas, verslininkai pradėjo darytis ne tik mažesnių, bet ir pigesnių biuro patalpų. Konkurentams kovojant dėl nuomininkų, biurų nuomos kainos gruodį krito neregėtai žemai.

Nenorintys prarasti nuomininkų komercinių patalpų savininkai šiuo metu kaip niekada sukalbami. O konkurentai – pasirengę dar atkaklesnei kovai dėl „gyvybės palaikymo“ savo turimose komercinėse patalpose. Todėl biuro patalpų nuomininkams atsivėrė dar didesnis nuomos galimybių pasirinkimas – imta atkakliau derėtis ne tik dėl mažesnės nuomos kainos, bet ir kitų nuomos sutarties sąlygų.

Vienos nekilnojamojo turto bendrovės savininkas prieš Kalėdų šventes iškraustė nuomojamas savo biuro patalpas sostinės Žvėryne, tačiau kompiuterius ir dokumentus išvežė ne į naujas patalpas, o susikrovė savo namuose.

„Tarpšventiniu laikotarpiu ir sausio mėnesį darbuotojus išleidau atostogų, o pats per tą laiką dairausi kitų patalpų. Mokestis už nuomojamą biurą Žvėryne tapo per didelis sumažėjus darbo. Nesusitaręs su patalpų savininku dėl mažesnės kainos ryžausi ieškoti pigesnio varianto. Jau šiuo metu deruosi dėl perpus piges-

nės nuomos Žirmūnuose. Biuro nuoma Žvėryne per mėnesį man kainuodavo daugiau negu 5 tūkst. litų”, – atviravo verslininkas.

Jis tikisi, kad naujos biuro patalpos šiuo metu gali tapti savotišku nauju atskaitos tašku. „Svarbiausia rasti biurui tokias patalpas, kurios verslą pagerintų, o ne jam kliudytų. Turiu omenyje ir šiuo metu nemaža kliūtimi tampančias dideles buvusias sutartines kainas”, – teigė jis.

Kai kurie verslininkai nuosavas patalpas anksčiau išnuomodavo savo valdomai bendrovei, tačiau dabar, siekdami mažinti išlaidas, tokio asmeninio pelno atsisako ir džiaugiasi turintys tokias patalpas.

Šiuo metu visuose šalies miestuose daugėja ir tokių atvejų, kai kelis darbuotojus tesamdančius įmonės iš viso atsisako biuro patalpų ir kelias į virtualią erdvę – visi darbuotojai įsikuria namuose ir ten dirba toliau.

Nekilnojamojo turto įmonės „Arco Real Estate” projektų vadovas Jurgis Paulauskas sakė, kad per gruodžio mėn. biurų nuomos kainos Vilniuje sumažėjo kaip niekada – 30–40 procentų. Jis spėja, kad kai verslas pradės atsigausti, apie 2011–2012 metus, šalyje vėl pradės trūkti biurų, kurių plėtra, jo nuomone, galutinai sustos 2010 metais.

Iš Seimo tribūnos – perspėjimai dėl dvasinės krizės

Atkelta iš 1 psl.

Lietuvos Vyskupų Konferencijos generalinis sekretorius, monsinjoras Gintaras Grušas pastebėjo, kad rinkos, finansų, prekybos sistemos gali sutirpti per vieną dieną. „Taip atsitikus aiškėja, kad tai nėra joks pagrindas. Neturi nieko bendra su gyvenimo prasme. Mums reikia per tvarkos, atsinaujinimo ne tik finansų srityje”, – teigė jis.

G. Grušas pastebėjo, kad puoselėti Tėvynės meilę tą atmintiną Sausio 13-ąją mums nereikėjo brangios pirotechnikos, šviesos ir muzikos spektaklių, kultūrinių renginių.

„Jubiliejiniais minėjimais ir raginimais neišauginsime sąmoningumo. Tam reikia gyvų pavyzdžių ir tuometinių laužų šviesos ir šilumos, liaudies dainų ir kaimynų, besidalijančių duona ir arbata. Vaikai mokosi ne iš tėvų žodžių, bet iš jų gyvenimo pavyzdžio. Idant laisvai ir laimingai gyventume, mūsų santykiai tautoje turi būti panašūs į santykius darnioje šeimoje”, – mano jis. G. Grušas linkėjo Seimo nariams ryž-

tingų sprendimų, kurie padėtų žmonėms rasti tikruosius gyvenimo pagrindus.

Sausio 13-osios brolijos pirmininkė, Seimo narė Auksutė Ramanauskaitė-Skokauskienė teigė, kad dvasiniai dalykai ne mažiau svarbūs nei ekonomika.

„Dvasinė krizė, manau, yra dar baisesnė nei ekonominė. Turime visi susitelkti dėl teisingesnės, geresnės, oresnės Lietuvos. Idealizmas, patriotiškumas, dvasios tvirtybė, pilietiškumas turi būtina sugrįžti į visas mūsų gyvenimo sritis”, – sakė ji.

Iškilmingame posėdyje kalbėjo ir Nepriklausomybės Akto signatarė, Europos Parlamento narė Laima Andrikenė, taip pat 1991 m. rugpjūčio 21 d. prie Aukščiausiosios Tarybos žuvusio kario savanorio Artūro Sakalausko motina Genovaitė Sakalauskienė.

Posėdyje dalyvavo Lietuvai lemtingą naktį žuvusiųjų už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę giminės ir artimieji, šių įvykių liudytojai ir nukentėjusieji.

Europos Komisija išpėja Lietuvą dėl žiniasklaidos

Vilnius, sausio 13 d. (BNS) – Kultūros ministras Remigijus Vilkaitis sako, kad diskutuodama dėl paramos žiniasklaidai, kuriai nuo 2009 m. išaugo mokestinė našta, Vyriausybė turi paisyti Europos Komisijos (EK) išpėjimų dėl šiuo metu Lietuvos žiniasklaidos rėmimo galiojančios diskriminacinės padėties.

„Dabartinėje redakcijoje mes pažeidžiame konkurencijos principus ir esame dėl to išpėti – bauda tokia, kad negauname 200 tūkst. eurų, kas mums yra visai nemaži pinigai”, – sakė R. Vilkaitis.

Jo teigimu, EK užkliuvo tai, kad remdama kai kurias žiniasklaidos priemonių grupes Lietuva „skriaudžia” kitas. Pasak ministro, EK reikalauja, kad išimtimis nebūtų pažeidžiami konkurencijos principai.

Valstybė per Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondą remia kultūros, meno leidinių, šviečiamojo pobūdžio leidinių, regioninės žiniasklaidos, radijo ir televizijos, internetinės žiniasklaidos, vaikų ir jaunimo kultūrinio švietimo projektus. 2008 m. Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas 5,8 mln. litų paskirstė 184-iesiems projektams. Iš viso paramos prašyta 260-čiai projektų.

Žuvusio jaunuolio organai gelbsti sunkių ligonių gyvybes

Vilnius, sausio 13 d. (ELTA) – Žuvusio jaunuolio artimųjų sprendimas dovanoti jo organus persodinimui suteikė visaverčio gyvenimo viltį šešioms sunkiems ligoniams.

Pirmadienio popietę Nacionalinio transplantacijos biuro budinti gydytoja koordinatorė Aljana Rekašiūtė gavo pranešimą apie galimą donorą iš Panevėžio apskrities ligoninės. Visą naktį buvo atliekami įvairiausi reikalingi tyrimai bei parenkami recipientai, organizuojamos medikų brigados, policijos palydos bei karinių oro pajėgų sraigtasparnio skrydis do-

Lietuvos spaudos kioskas. Alfa.lt nuotr.

„Kitą savaitę mes turėsime svarstyti nemažai sprendimų tiek dėl paramos spaudos platinimui, ką numato įstatymas, taip pat turėtų būti parengti sprendimai įgyvendinant mūsų Vyriausybės nuostatą – atsiskaitus PVM lengvatų numatyti specialią paramą kultūrinei, regioninei ir vietinei spaudai per Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondą”, – sakė premjeras Andrius Kubilius.

noro organams ir audiniams pervežti iš vienos ligoninės į kitas.

Antradienio rytą transporto žiede ties Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikomis nusileido karinių oro pajėgų sraigtasparnis, atskraidinęs donoro širdį, ir tuo pačiu metu iš Panevėžio į Vilnių lydimi policijos palydos jau skubėjo du reanimobiliai: vienas vežė donoro kepenis, kitas – du inkstus. Trečiasis greitosios pagalbos automobilis, lydimas policijos automobilių, į Kauno medicinos universiteto klinikas vežė donoro audinius – ragenas.

Planuojama apriboti senų vairuotojo pažymėjimų galiojimą

Vilnius, sausio 13 d. (BNS) – Vyriausybė atidėjo sprendimą dėl praėjusių dešimtmetį metais išduotų vairuotojo pažymėjimų galiojimo. Jų trukmę buvo siūloma pratęsti vėliausiai iki 2010 m. gruodžio 1 d., šį procesą atliekant etapais.

Valstybės įmonė „Regitra” pasiūlė vidaus reikalų ministrui Raimundui Palaičiui dėl išaugusio PVM ir kitų sąnaudų didinti pažymėjimų kainą, bet ministro nuostata yra tokia, kad privaloma tvarka keičiami pažymėjimai kainuotų tiek pat – 49 litus, sakė ministro patarėjas Ričardas Slapšys.

Pasak Vidaus reikalų ministerijos (VRM) pateikto nutarimo projekto, nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 2000 m. balandžio pradžios išduotiems „LT1” pavyzdžio vairuotojo pažymėjimams nebuvo nustatytas galiojimo terminas, be to, jie yra nepakankamai apsaugoti nuo klastojimo. Todėl, anot

VRM, yra siūloma reglamentuoti jų galiojimo trukmę.

1990–1993 m. išduotiems vairuotojo pažymėjimams siūloma numatyti galiojimo terminą iki 2009 m. kovo pabaigos, 1993–1996 m. išduotiems pažymėjimams – iki 2010 m. vasario, 1996–2000 m. išduotiems pažymėjimams – iki 2010 m. gruodžio.

Pasak projekto autorių, Lietuvos policijos eismo priežiūros tarnyba pranešė, kad per 2005–2007 m. buvo gauta informacija apie daugiau nei 700 suklastotų ir užsienio šalyse naudotų seno pavyzdžio vairuotojo pažymėjimų.

Suklastotus seno pavyzdžio vairuotojo pažymėjimus esą dažnai naudoja trečiųjų šalių asmenys, nes Lietuvoje išduoti vairuotojo pažymėjimai Europos Sąjungos šalyse yra pripažįstami ir keičiami į šių šalių nacionalinius vairuotojo pažymėjimus be jokių papildomų sąlygų.

**Aplankykite
www.draugas.org**

Pasaulio naujienos

Dujų tiekimas Europai sustabdytas

Maskva, sausio 13 d. (AFP/BNS) – Rusijos gamtinių dujų tiekimas šalančiai Europai antradienį, vos kelios valandos po atnaujinimo, buvo vėl sustabdytas, nes Rusijos ir tranzitinės valstybės Ukrainos susitarimas, kuriam tarpininkavo Europos Sąjunga (ES), ėmė šlyti.

Ukrainos valstybinė dujų įmonė „Naftogaz“ pranešė, kad stabdo dujų tranzitą per Ukrainos teritoriją, nes Rusijos energetikos milžinė „Gazprom“ primeta nepriimtinas tranzito sąlygas.

Rusijos naujienų agentūros citavo „Gazprom“ vadovo pavaduotoją Aleksandr Medvedev, kuris sakė: „Tokiomis aplinkybėmis mes fiziškai negalime vykdyti dujų tranzito per Ukrainos teritoriją.“ „Ukrainiečiai išūliai pranešė mums, kad dujų transportavimo sistema perorientuota vidaus vartotojams“, – pridūrė A. Medvedev.

„Kijevas net neatidarė pirmojo eksporto koridoriaus“, – sakė jis žurnalistams ir pridūrė, kad Ukraina neįsileido Rusijos stebėtojų į savo dujų matavimo stotis.

Televizijos laidose iš dujotiekio terminalo Sudžoje, Rusijos ir Ukrainos pasienyje, įmonės „Gazprom“ kontrolierius Aleksej Fiodorov sakė:

„Rusija neapribojo dujų tiekimo, bet Ukraina dėl nežinomos priežasties kuro nepriima, – sakė jis. – Atitinkamai dujos neina ir į Europos teritoriją.“

Europos Komisijos (EK) atstovė Briuselyje pranešė, kad Rusijos dujos į Europos Sąjungos (ES) šalis per Ukrainą „neteka arba beveik neteka“. „Akivaizdu, kad padėtis labai rimta ir turi būti greitai pagerinta“, – pridūrė ji.

Praėjusią savaitę labiausiai dujų trūkumą pajutusiuose centrinės ir Rytų Europos regionuose buvo uždarytos gamyklos ir mokyklos, be to, šilumos šildymo liko šimtai tūkstančių namų. ES iš Rusijos per Ukrainą gauna penktadalį gamtinių dujų.

B. Obama vietą JAV Senate laimėjo R. Burris

Roland Burris

Washington, DC, sausio 13 d. (AFP/BNS) – JAV demokratų vadovai patvirtino Illinois teisininko Roland Burris paskyrimą į Barack Obama vietą Senate, nors buvo kilęs triukšmas dėl to, kad jį paskyrė valstijos gubernatorius, kurio atžvilgiu pradėtas apkaltos procesas.

Senato demokratų daugumos vadovas Harry Reid ir jo pagrindinis padėjėjas senatorius Dick Durbin sakė, kad R. Burris pateikė naujų dokumentų, patvirtinančių jo paskyrimą.

„Pasikalbėjome su ponu Burris ir pranešėme jam, kad jis dabar yra paskirtasis senatorius iš Illinois ir gaus visas išrinktojo senatoriaus teises ir privilegijas“, – sakoma abiejų vadovų pareiškime.

B. Obama pereinamosios koman-

dos ryšių direktorius Dan Pfeiffer sakė, kad išrinktasis prezidentas „labai gerbia“ R. Burris. „Jis laukia, kol galės dirbti su senatoriumi Burris ir kitais Jungtinių Valstijų Senato nariais, kad būtų atkurta mūsų ekonomika ir būtų atsakyta į didelius mūsų laikotarpio iššūkius“, – sakoma jo pareiškime.

R. Burris paskyrė skandalų persekiojamas gubernatorius Rod Blagojevich, kuris buvo suimtas ir apkaltintas bandymu parduoti vietą Senate mainais į politinę naudą. Prokurorai tai pavadino „politinės korupcijos nusikaltimų serija“.

Demokratai, baimindamiesi politinių pasekmių dėl R. Blagojevich paskirto kandidato patvirtinimo, praėjusią savaitę nepriėmė R. Burris į Senatą ir nurodė, kad jo dokumentai iki galo nesutvarkyti. R. Burris apkaltos tyrimą atliekančiai Illinois įstatymų leidybos įstaigai sakė, kad nesitarė su R. Blagojevich dėl paskyrimo į prezidentu išrinkto B. Obama vietą Senate.

R. Blagojevich R. Burris į Senatą paskyrė po kelių savaitų, nors Senato demokratai protestavo ir žadėjo nepatvirtinti jokio jo pasirinkto žmogaus. Gubernatorius, kuris neigia daręs ką nors neteisėta, sakė, kad tiesiog atliko savo pareigą Illinois piliečiams, kai valstijos įstatymų leidybai nesušaukė specialių rinkimų.

Illinois Atstovų rūmai penktadienį 114 balsų pradėjo R. Blagojevich apkaltos procesą. Tam prieštaravo tik vienas šių rūmų narys. Valstijos Senatas dabar nagrinės šią bylą ir aiškins, ar jį reiktų nušalinti nuo pareigų.

RUSIJA

NAZRANĖ

Pietų Rusijoje antradienį per sprogimą sugriuvus vyriausybiniam pastatui, viena moteris žuvo, dar daugiau kaip 10 buvo sužeisti, pranešė pareigūnai. Pranešama, kad Federalinės teismo antstolių valdybos vietos skyriaus pastate Nazranėje sprogo gamtinės dujos. Dviejų aukštų pastatas Nazranės centre per sprogimą visiškai sugriuvo.

MASKVA

Gelbėtojai surado 8 žuvusiuosius ir 3 sunkiai sužeistus netoli Juodojo kalno Altajuje sudužusio sraigtasparnio Mi-171 igulos narius ir keleivius, pranešė agentūra „Interfax“. Sraigtasparnyje, pirminiais duomenimis, tarp 8 keleivių buvo Rusijos prezidento įgaliotasis atstovas Valsybės Dūmoje Aleksandr Kosopkin, Altajaus vicepremjeras ir šios Sibiro pietvakarių respublikos įgaliotasis atstovas Maskvoje Anatolij Banych, respublikos gyvūnijos apsaugos komiteto pirmininkas Viktor Kaimin.

ARTIMIEJI RYTAI

GAZA

Izraelio pajėgos ir palestiniečių judėjimo „Hamas“ kovotojai susirėmė įnirtinguose gatvių mūšiuose didžiausiame Gazos ruožo mieste, o per 18 dienų vykstančią Izraelio karinę operaciją iš viso žuvo daugiau nei 900 palestiniečių. Pasak įvykių liudininkų, aršiausi mūšiai kilo, kai Izraelio specialiosios pajėgos, kurias parėmė tankai ir aviacija, įsiveržė į kai kuriuos pietinius Gazos miesto rajonus.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas George W. Bush išreiškdamas susirūpinimą dėl Pchenjano branduolinės programos sakė, kad Šiaurės Korėja ir Iranas „vis dar pavojingos“. Kalbėdamas apie grėsmes, kurios laukia jo įpėdinio, G. W. Bush išreiškė susirūpinimą dėl Šiaurės Korėjos urano sodrinimo programos. Prezidentas toliau neplėtojo Irano temos, tačiau jo administracija anksčiau reikalavo, kad Teheranas sustabdytų urano sodrinimą, ir apkaltino Iraną slapta siekiant sukurti branduolinį ginklą.

EUROPA

PARYŽIUS

Paryžiaus priemiesčiuose neramu. Dvi benzino bombos buvo metos į žydų maldos namus, kilus neramumams šiauriniuose Prancūzijos sostinės priemiesčiuose, praneša BBC. Policija pranešė, kad Seine-Saint-Denis regione, kuriame užfiksuotas šis įvykis, niekas nenukentėjo, bet restoranas greta sinagogos, į kurią mestos bombos, buvo suniokotas. Šis įvykis siejamas su Izraelio ir radikalų Palestinos kovotojų „Hamas“ konfliktu Gazos ruože.

VARŠUVA

Lenkijos diplomatijos vadovas Radoslaw Sikorski išreiškė viltį, kad naujojo JAV prezidento Barack Obama administracija vykdys susitarimą dėl priešraketinio skydo statybos Lenkijoje, pranešė naujienų agentūra PAP. Tai ministras sakė pirmadienį Varšuvoje, minint Lenkijos ir JAV diplomatinių santykių užmezgimo 90-ąsias metines.

PRAHA

Euroskeptiškojo Čekijos prezidento Vaclav Klaus šalininkas pirmadienį paskelbė apie naujos dešiniojos partijos įsteigimą, kai iki Europos Parlamento rinkimų liko penki mėnesiai, pranešė Čekijos naujienų agentūra CTK. Laisvųjų piliečių partija (LPP), kaip alternatyva valdančiajai Demokratinei piliečių partijai, vadovaujama ministro pirmininko Mirek Topolanek, kovos prieš ES Reformų, arba Lisabonos sutarties patvirtinimą ir reikalaus referendumo perėjimui prie euro patvirtinti, sakė LPP steigėjas Petr Mach.

ROMA

Italijos ekonomikos ir finansų ministras Giulio Tremonti pareiškė, kad Italijos bankininkystės sistema ne itin smarkiai nukentėjo nuo pasaulinės finansinės krizės todėl, kad dauguma Italijos bankininkų tiesiog nekalba anglų kalba ir todėl ne itin daug skolindavosi iš užsienio finansinių įstaigų. Apie tai ministras pareiškė duodamas interviu prancūzų laikraščiu „Les Echos“.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p>	<p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Auto Export</p>	<p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>
<p>Small Packages</p>	<p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>
	<p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>
	<p>Trucking</p>
	<p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>

8801 78th Ave *Bridgeview*, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Altoniškių piliakalnis

ZITA BILEVIČIŪTĖ

Lietuvių žurnalistų sąjungos narė

Važiuojant plentu Kaunas-Kriūkai, keli kilometrai už Zapyškio (Dievogalos), Ovos upelio ir Nemuno santakoje, prie pat kelio, dunkso paslaptingas, legendomis apipintas Altoniškių piliakalnis. Nuo Nemuno slėnio pusės piliakalnio aukštis siekia 45 m. Statūs jo šlaitai, dabar apaugę medžiais, krinta 60°–70° kampu. Piliakalnio aikštelė yra ovalios formos – apie 30x40 m.

Prieš Pirmąjį pasaulinį karą archeologas Tadas Daugirdas Altoniškių piliakalnį kiek tyrinėjo. Negiliai kasinyje atkasė kultūrinį sluoksnį, kuriame buvo apdegusių akmenų, medžio anglių, pelenų. Tai rodytų, kad piliakalnyje ilgai žmonių gyventa. Anksčiau čia augo keli ąžuolai. Senus, išdrevėjusius ąžuolus piemenys išdegino, o vėtros juos nulaužė. Dabar piliakalnio viršūnėje stūkso vienišas tūkstantmetis ąžuolas. Praūžusios audros ir negailestingas laikas apnaikino girių galiūno didybę: nuskėlė viršūnę, dalį šakų. Jei senelis ąžuolas prabilėtų, daug ką mums pasakotų... Oi daug ką... Deja, deja.

Ąžuolų paunksmėje galėjęs būti deivės Altonės aukuras. Būdinga, kad aukuro vieta, kaip kokią šventą paslaptį, perduodavo iš kartos į kartą. Vietiniai gyventojai apie 1923 m. aukuro vietą atkasė, ir sako, radę židinių. „Akmenimis išklotas koks kvadratinis metras, tie akmenys nedikti, koks apie dešimt kilogramų svorio kiekvienas, jie vienas prie kito į tokį keturkampį buvo sudėti. O ant tų akmenų buvo daug pelenų“.

Padavimai mini, kad seniai, labai seniai piliakalnis buvo supiltas ant senųjų sūdavių didvyrio kapo. Manoma, kad XIII–XIV a. čia stovėjusi medinė pilis.

O dabar gerai apsidairykite. Ir koks nuostabus reginys atsiveria nuo piliakalnio viršūnės: pamėlynavę Kulautuvos pušynai, vandenys plukdantis upių tėvas Nemunėlis, o ten, tolu-

moje, Vilkijos bažnyčios bokštų siluetai... Nepakartojama.

Paslaptingas tylos šydas gaubia piliakalnį: kur ne kur sučeža krintantys lapai ar sukalena genys. Čia plevėna mūsų protėvių dvasios, čia mūsų praeitis.

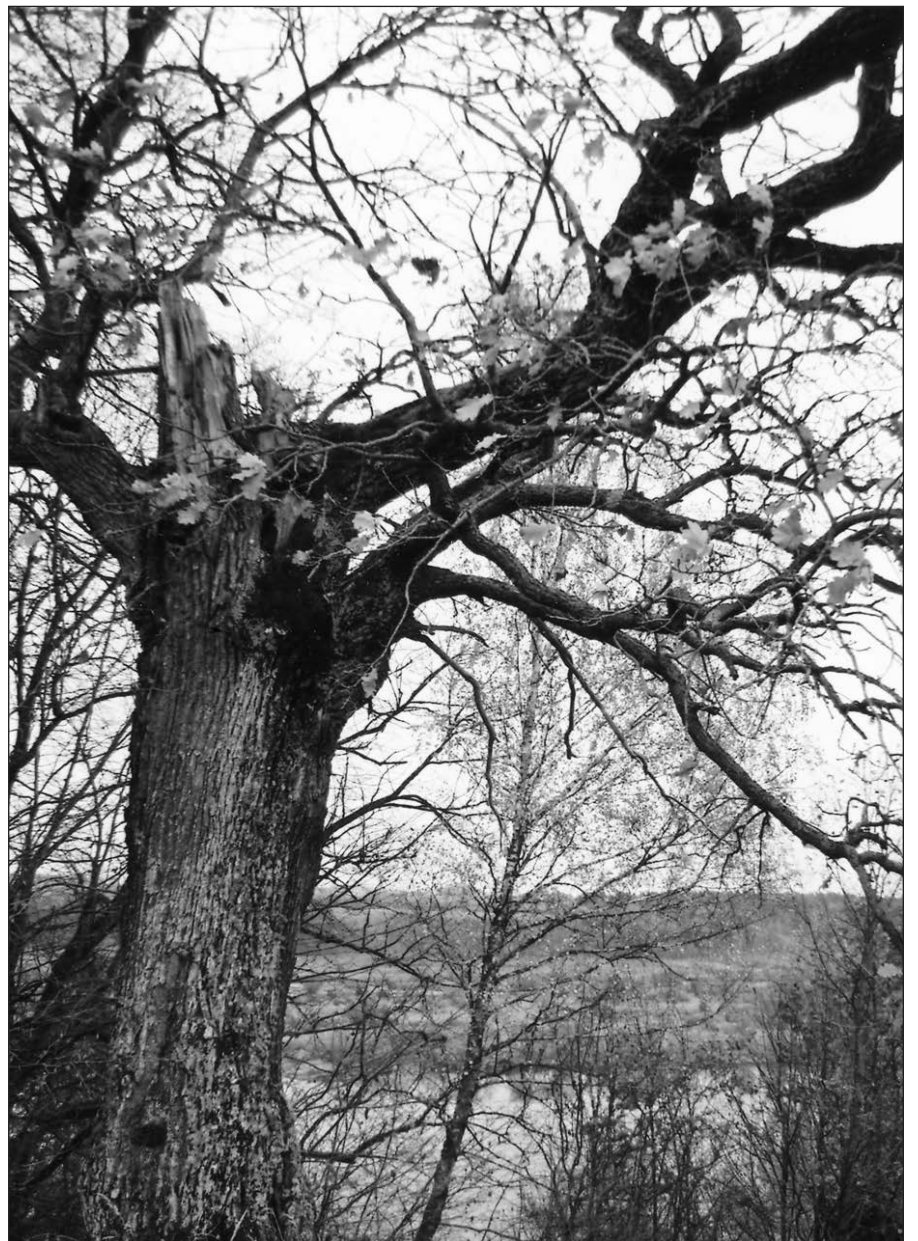
O juk kadaise piliakalnyje virė virė gyvenimas; vyko ištisos dramos: kažkur aidėjo džiaugsmingas juokas, kažkas gaudžiai raudėjo, žvangėjo ginklai, vyko nuožmūs mūšiai, karžygiai šventė pergales, ir ne tik...

Iš žilos senovės užmaršties ūkų išplaukia liūdna legenda apie Altoniškių piliakalnio gražuolę vaidilutę. Paklauskime.

Prieš daug daug šimtmečių ant Altoniškių piliakalnio būdavo kūrėnė amžinoji ugnis ir deginamos aukos jaunavedžių globėjai deivei Altonai. Piliakalnio viršūnėje, po plačiai išsikerojusiu ąžuolu stovėjęs aukuras, prie kurio rinkdavęsi aplinkinių sodybų vaikinai su gausiomis aukomis sau geros žmonos iš deivės išprašyti.

Amžinąją ugnį Altoniškiuose kursčius neapsakomai graži vaidilutė, o Dievogaloje, prie pat Zapyškio, tokią pat ugnį kurstęs jaunas žynys. Šis, kartą apsilankęs deivės Altonos šventovėje, ir išvydęs ten reto dailumo vaidilutę, ją labai įsimylėjęs ir ėmęs ją dažnai lankyti. Per tokį vieną apsilankymą, kuris užtrukęs pernelg ilgai, Dievogaloje ėmusi ir užgesusi jaunojo žynio nerūpestingai kurs toma ugnis. Žmonės, pamatę, kad užgeso amžinoji ugnis, ėmę išgąstingai šaukti: „Dievui galas!, Dievui galas!“ Iš to esą ir kilęs vietovės pavadinimas „Dievogala“. Baimindamiesi galimos Dievų rūstybės, įpykę žmonės nutvėrę žynį ir gyvą sudeginę. O vaidilutė, netekusi mylimojo, iš sielvarto numirusi.

Tai tiek ši kartą Altoniškių piliakalnio istorijos. Lietuvoje daug yra piliakalnių ir kiekvienas turi savo paslaptinę padavimą, o mums tereikia jų neužmiršti, nes tai – mūsų tautos etnokultūra, mūsų šaknys.

Įžymusis Altoniškių piliakalnio ąžuolas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Lietuvių skautų sąjungos pranešimas

Atkelta iš 2 psl. mergaitės gauna beskaudaudami.

- Parašytas leidinėlis „Skilčių sistema draugovėje“ bei „Skilčių sistemos Checklist“.

- Gavome stambių aukų bei paramos iš Lietuviškosios skautybės fondo ir Lietuvių Fondo. Širdingai dėkojame abiejų fondų valdyboms už jų gausią paramą mūsų skautiškai veiklai.

- Išteklių komisija paruošė „Išteklų angažavimo formą“, kuri yra platinama skautininkų ir filisterių vienetams ir ruošiamą duomenų bazę, kurioje bus surašyti LSS ištekliai vienetams ir pavieniems vadovams.

- „Skautų aidas“ redaktorė v.s. Alė Namikienė kruopščiai ir rūpestingai redagavo aštuoniolika „Skautų aidas“ numerių, siekiant atvaizduoti ir aprašyti mūsų Sąjungos veiklą ir pasiekimus. Ps. fil. Irena Žukauskienė perėmė „Skautų aidas“ administratorės pareigas iš ilgametės administratorės v.s. Albinos Ramanauskienės. Dėkojame visoms trimis spaudos darbuotojoms už jų pasiaukojimą lietuviškai, skautiškai spaudai.

- „Skautybės kelio“ redaktorė ps. Aušra Jasaitytė-Petry kruopščiai redaguoja savaitinį skautų veiklos skyrių „Draugo“ dienraštyje. Sesė Aušra perėmė šias pareigas praeitoje kadencijoje iš ilgametės (40+ metų) redaktorės j.v.s. Irenos Regienės, kuri šios kadencijos metu iškeliavo į amžinybę. Dėkojame sesei Aušrai ir sesei Irenai, kurių dėka mūsų skautiška veikla kiekvieną savaitę buvo aprašyta „Draugo“ puslapiuose.

- LSS tarybos pirmininkas aplankė įvairias vietas ir vienetus savo kadencijos metu: tarp jų Los An-

geles (kur buvo Lietuvių dienų „Grand Marshall“), Torontą, Clevelandą, Čikagą. Visur stengėsi susitikti su vietos vadovais ir pasitarti vietos veiklos reikalais. Telefoniniu būdu buvo palaikomi ryšiai su Australijos bei Europos rajonų vadais. Ir vienas, ir kitas akivaizdiniai dalyvavo Tarybos posėdžiuose.

- Deja, netekome ilgamečio LSS tarybos pirmininko, dviejų jubiliejinų stovyklų viršininko ir LSS archyvo ir muziejaus vedėjo, v.s.fil. Sigito Miknaičio. Brolis Sigitas išeliavo „į namus“ po sunkios, trumpos ir netikėtos ligos. V.s. Gediminas Deveikis šiuo metu tvarko archyvo reikalus, kol bus surastas(a) nuolatinis Archyvo vedėjas(a). Į amžinybę iškeliavo ir daugelis kitų mūsų Sąjungos darbuotojų ir žymūnų. Išsėkitės ramybėje – meldžiamės už jūsų sielas.

- 2009–2011 m. LSS vadovybės kadencijos rinkimai prasidėjo laiku – balandžio mėnesį ir dedamos pastangos užbaigti rinkiminį procesą iki 2008 m. pabaigos. Pareigų perdavimas numatytas 2009 m. sausio mėn. 31 d. Lemonto Pasaulio lietuvių centre. Kiekvieną kadenciją darosi sunkiau surasti kandidatų į įvairias LSS vadijos pareigas. Dėkoju rinkiminei komisijai ir pirm. s.fil. Edžiui Andriūšui už sklandžiai vykdomus rinkimus.

- Pirmijos posėdžių metu buvo pakelta ir apdovanota daug LSS vadovų ir vadovių. Sveikinu Jus, broliai ir sesės, ir linkiu toliau dirbti mūsų Sąjungos jaunimo gerovei.

Budėkime!

p.s.v.v.s.fil. **Gintaras Plačas**
LSS tarybos pirmininkas

Altoniškių piliakalnis.

Zitos Bilevičiūtės nuotr.

PASLAUGOS

Senelių namai Los Angeles, CA, laukia gyventojų. Garantuojame draugišką aplinką, skanų maistą, gerą priežiūrą, nuostabų klimatą. Leidimas: 197605898. Tel: (323) 353-2140, fax: (323) 931-4576, Jūratė Ezerskienė.

STASYS CONSTRUCTION

Stalibus darbai, rūsių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. **S. Benetis, tel. 630-241-1912**

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas gražus 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl. Naujesniame name. Tel. 708-656-6599

PARDUODA

Parduodama lietuviška enciklopedija (35 tomai), išleista Bostone be 15 ir 17 tomo. Tel. 773-585-9500

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepiauskas

Nr. 24

Jaugilas svarstė, ar verta važiuoti į konkursą, o Vincentai iš galvos neišėjo ateinanti gyvybė. Virš jų galvų šaižiai klykaudamos žuvėdros nardė būriais. Gera buvo į jas žiūrėti, kai nusileisdavo netoli jų ant molo, glotnios plunksnos žibėjo saulėje, o jiems priartėjus, be jokių pastangų, it strėlės, šaudavo į orą. Jie pasuko pro molą ir patraukė marių pakraščiu, sėte nusėtu išmestomis kriauklėmis, žuvimis. Vienos atrodė kaip gyvos, rodos, mesk į vandenį, ir nuplauks, kitos paukščių ar kitokių gyvių išlestos, dar kitos, kiek atokiau nuo vandens, lipte aplipusios didžiulėmis, blizgančiomis musėmis, ir tai kėlė pasišlykštėjimą, juolab kad ir dvokas erzino nosį. Jie pakilo kiek aukščiau ir patraukė vienas paskui kitą neseniai nušienautu keliuku didžiosios kopos link. Mirusios, bet jau pradėjusios džiūti, žolės kvapas erzino nosį, o tyla tokia nauja ir nepaliesyta, saktum atnešta iš ten, kur niekas ja nesinaudojo. Didžioji kopa švietė iš tolo it Egipto piramidė, tačiau vos pradėjus kopti, Vincentai vėl pasidarė bloga, ir Labučiai buvo priversti grįžti į namus.

Tryliktasis skyrius

Kad mama keistai elgiasi, Vincenta pastebėjo gerokai vėliau, kai jau daug kas iš namų buvo išdalyta, išviliota. Mama išėjusi į miestą nesuvokdavo, kur esanti, lyg vaikas, pasiklydęs minioje, ėmė nerasti kelio atgal, kol kas nors ją parvedavo. Sunku pasakyti, kas būtų likę iš viso turto, jei mama, Vincentai anksteliau grįžus iš darbo, nebūtų užsiminusi, kad paskolinusi vestuvių servizą. Vincenta išpūtė akis, manė – mama juokauja. Įpuolė į kambarį, atidarė spintą ir... Nei servizo, nei krištolinių stikliukų, nei sidabrinių peilių su šakutėmis – nieko. Jai užkando žadą: stovėjo išsižiojusi ir žiūrėjo į tuščią sekciją. Atsipeikėjusi – pasisuko į motiną.

– Kam davei, mama? – kiek galima ramesniu balsu paklausė.

– A-a, čia iš daugiaaukščio tokia ponija atėjo, sako, sūnus ženijas, tai ir paskolinau. Atiduos, tokia maloni iš pažiūros.

Tik dabar Vincenta pastebėjo keistą mamos elgesį, vaikišką šypseną, kad pasakodama vos iriasi į priekį, klydinėja į šalis, kol galutinai susipainioja. Pasitaikydavo, kad ką nors pradėjusi, ji staiga nebežinodavo, ką ketino daryti: kur eiti, kam skambinti, ką kalbėti? Retkarčiais atsikvošėdavo su telefonu rankoje, kitame laido gale girdėjosi signalas, o ji visiškai neatsimena, kam ruošėsi skambinti. Atrodė, kad jos galva veikė su pertrūkiais – lyg kas būtų vatos prikimšęs į tarpus tarp atskirų minčių.

Išgirdusi skambutį, Vincenta atidarė duris, o ten – melsvu aprintu kostiumėliu „ponia“ bestovinti. Veidas papudruotas, lūpos nelygiai nu-tepliotos, priekiniai dantys parudavę.

– Ko jūs norėjot? – piktai paklausė.

Ponia susigūžė lyg nuo kirčio vytiui, ranka prisidengė, ataturpsta, ataturpsta.

– Aš apsirikau, ne čia pataikiau, – murmėjo traukdama, ir tik jai einant pro vartelius Vincenta pastebėjo, kad ponios batai nuvalkioti tarytum kokios senos naginės. Vincenta suprato, kad mama serga skleroze, bet jai nieko nesakė, tik pasikalbėjo su tėvu, kad jos vienos nepaliktu. Pajutusi sargybą, mama ėmė kviestis drauges į svečius, nuolat kalbėdavo būtus ir nebūtus dalykus. Iš jos lūpų veržėsi beryšių žodžių srautas, tarsi bijotų tylos, kuri stos jai nutilus ir vėl likus vienai su savimi. Kaimynės, su-pratusios, kad Tapolienei kažkas negerai, tik galvomis lingavo ir nustojo lankyti. Vėliau motina net iš gatvės ėmė kviesti į kambarį: „Ateikit, ponija, pasišnekėsim“. Negana to, – buvo kovo pabaiga, – mama ėmė ruošti Velykoms, ir užsukusi iš darbo Vincenta rasdavo pilną puodą pervirusių kiaušinių. Kai paklausdavo, kodėl taip daranti, toji atsakydavo: „Kokios Velykos be kiaušinių.“

Liga smarkiai progresavo, gydymas jau negelbėjo. Ne po ilgo mama išėjo iš šio pasaulio tyliai tyliai, kaip gęsta žvaigždės, rytinės žaros paliestos. Vincenta rado ją nusisukusią į sieną ir amžinuoju miegu miegančią, o šalia beverkiantį tėvą. Tėvas, nors jėgingas, smarkiai sukrėstas žmonos mirties gerokai suseno, pražilo, skausmingai gedėjo, regis, meilė išėjusiai liko didesnė negu gyviesiems. Jam sunku buvo susitaikyti su padėtimi žinant, kad jos akys nesuspondės susitikusios su jo akimis, kad jos balsas daugiau nepalies klausos, rankos neapkabins jo pečius. Nustojo čiuzinti obliais, tauškinti plaktuku, per dienas lindėjo savo namelyje ne tiek dirbdamas, kiek gėrėdamasis anksčiau padarytais darbais, bet dažniausiai kiurksojo pasirėmęs į palangę ir stebėjo pro šalį einančius žmones, pravažiuojančius mašinas ar medžių šakose išdykaujančius paukštukus. Jėgos seko, jį apėmė begalinis nuovargis. Nuovargis: tylus tiltas, per-mestas nuo gyvenimo iki mirties kranto. Atrodė, pats laukė juodosios viešnios ir tikėjosi, jog paskutinis atodūsis nuves pas išsiilgusią žmoną. Pasikvietęs Vincentą į dirbtuvę, aprodė visus jau užbaigtus darbus, daug kalbėjo apie savo gyvenimą, varganą jaunystę, o jai išeinant paprašė:

– Paimk, Vincule, mano įrankius. Smetoniški, tokių dabar ir su žiburiu nerasi.

Tėvukas, nesulaukęs anūkėlio, kurį taip norėjo išmokyti laikyti oblių, iškeliavo paskui žmoną. Vincenta budėjo prie tėčio lovos, matė, kaip jo ranka atsipalaidavo, nusviro lyg nupjauta šaka nuo lovos sugniaužtais pirštais, tarsi laikydama oblių. Sena, nuospaudėtais delnais ir padengta rausvomis dėmelėmis. Negyva.

Po laidotuvių Vincenta surinko visus įrankius, kaltus, grąžtus, pjūklus, plaktukus, oblius, peilius, ylas, galastuvus, šveitiklius, – parsivežė namo ir sudėjo į koridoriaus spintą. Dieve, kiek visokių smulkmenų, kiek įvairiausių prisiminimų lieka po žmogaus, ir visi jie šildo, arba gailėstis atbukusia adata drasko širdį, – galvojo Vincenta, – jeigu tu jį mylėjai, jeigu atleidi jam visa, kas bloga, ir pasilieki tik gera.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. ENGEL, MD
ANDREW J. YU, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Lake Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

G. KAZLAUSKAS

Atkelta iš 3 psl.

– **Kokia jūsų pozicija dėl atliekų tvarkymo? Lietuva, sekama ES taisyklėmis, daug pinigų skyrė aplinkosauginio sąmoningumo skatinimui. Įvairiomis akcijomis, reklamomis buvo skatinama mažiau šiukšlinti, rūšiuoti atliekas. Nepaėjo net keli metai, o jau Lietuva pasiryžo šiukšlės deginti. Kokios pozicijos laikysimės dabar?**

– Visų pirma, reikia stengtis sumažinti atliekas. Rūšiavimo privalumas tas, kad galimas antrinis perdirtimas ir taip toliau. Bet tarp visų šiukšlių yra ir tokių, kurių negalima perdirbti. Jos turi energetinę vertę, tad ar jas geriau užkasti, ar saugiai, sekant visais aplinkosauginiais reikalavimais, iš jų gauti energiją? Nereikėtų išmesti daikto, iš kurio galima turėti naudos. Be jokių abejonių, deginimas neturi būti pirmoje vietoje.

– **Norėčiau jums užduoti gana kasdienišką klausimą: ar dar neįgrišo pakelėse ir miškuose besimėtančios įvairios plastikinės taros. Nors plastikinės pakutės yra apmokestintos, mokama perdirbėjams, bet sistema neveikia. Kodėl?**

– Yra svarstoma įvesti plastikinės taros supirkimą. Tai iš tikrųjų padėtų sumažinti taršą. Šioje vietoje norėčiau paraginti visus: pradėkime kiekvienas nuo savęs, nemeskime šiukšlių pro automobilių langą, nepalikime šiukšlių miške, parsivežkime jas. Tačiau būtų tikrai prasminga įvesti užstatą už tam tikrų gėrimų plastikinę tarą, kurį būtų galima sugrąžinti pridavus butelį. Jeigu toks mokeskis atsirastų, pabrangtų produkcija. Tad gali būti kažkoks visuomenės pasipriešinimas.

– **Minėjote, kad neteisėtų statybų sprendimas pajudės iš vietos. Kaip ir į kurią pusę jis pajudės: į principinį jų grovimą ar į įtesinimą?**

– Jeigu mes panaikinsime visą egzistuojančią dokumentų grandinę – jau dabar yra naikinami pirminiai dokumentai ir ruošiami neteisėtas statybas įteisinantys dokumentai – neberasime kaltų. Griauinant neteisėtus statinius, valstybė turės išmokėti šimtus milijonų litų kompensacijų. Tačiau net ir nugriovus gamtai žalą padariusį statinį, neatstatysime gamtos. Manau, nelegalus statinys iš esmės gali būti kur jis yra. Žinoma, tai yra diskusijų objektas ir mano nuomonė nėra galutinė. Su neteisėta statyba reikia kovoti. Bet kovojant aš skaičiuočiau ir mokesčių mokėtojų pinigus.

– **Atsiribokime nuo Neringos ir nelegalių statybų klausimų. Ar jus tenkina saugomų teritorijų dabartinis valdymas? Ką reiktų keisti? Lietuvoje yra nemažai kultūros ir gamtos vertybių, tačiau ne visi saugomų teritorijų vietiniai gyventojai džiaugiasi ten gyvendami. Kodėl?**

– Tai, kad saugomose teritorijose yra nesutarimų tarp visuomenės ir pareigūnų – akivaizdu. Tačiau net ir pačioje visuomenėje viena gyventojų pusė yra labiau linkusi saugoti, kita – statyti. Reikalingas dialogas, tačiau saugoti gamtą ir mūsų aplinką tikrai reikia. Antraip labai greitai sudeginsime mūsų žemę. Diskutuotinų dalykų yra. Šiaip draudimų kažką daryti yra pakankamai. Ar reikėtų kažką iš esmės keisti? Ir Vyriausybės programoje įrašyta, kad aukščiausios kategorijos saugomose teritorijose negali būti jokių išlygų, o galbūt net reikėtų sugriežtinti esamą tvarką. Ten, kur yra ne tokios svarbios teritorijos, vertėtų pasižiūrėti, ar iš tikrųjų nebūtų galima ten palengvinti gyvenimo sąlygų. Šie dalykai bus svarstomi ir diskutuojami. Tikrai nebus priimta vien asmeniškų sprendimų. Neketinu būti tuo išminčiumi, kuris viską žino ir kuriam visai nesvarbi kitų žmonių nuomonė.

Sutrumpinta

Lrt.lt

Julius Sasnauskas viešnagės Čikagos lituanistinėje mokykloje metu.
Laimos Apanavičienės nuotr.

Stasio Lozoraičio premija įteikta Juliui Sasnauskui

TOMAS ČYVAS
Balsas.lt

Sausio 4 d. Rašytojų sąjungos palatose Vilniuje kunigui, disidentui ir žurnalistui Juliui Sasnauskui įteikta Lietuvos žurnalistų draugijos (LŽD) skiriama Stasio Lozoraičio premija. J. Sasnauskas tapo vienuoliktuoju premijos laureatu. Oficialus LŽD apdovanojimo pavadinimas – „Kelyje į Vilties Prezidento Lietuvą“.

Lietuvos žurnalistų draugijos centro valdybos pirmininkė Marytė Kontrimaitė ceremonijos metu pažymėjo, kad kun. J. Sasnauskas yra ne tik universalus žmogus, buvęs disidentas, vienas iš Lietuvos laisvės lygos kūrėjų, pagrindinės „Katalikų bažnyčios kronikos“ platintojų sovietų okupacijos metais. Anot pirmininkės, premijos laureato kelionės po Lietuvą, skelbiami gyvi tekstai moralės, religijos ir gyvenimo temomis, darbas „Mažojoje studijoje“ neleidžia abejoti, jog J. Sasnauskas premijos nusipelnė. „Tai žmogus, kuris disidentu tapo nuo mokyklos suolo, dar jaunas už pagrindinę žurnalistiką pateko į sovietinį lagerį. Skleisdamas religijos tiesas jis kalba gyvai ir netradiciškai. Kažkada net kunigų seminarijoje už tai 'gudavo pipirų'. Neatsitiktinai jis paskui pateko pas mažuosius brolius pranciškonus – jie tokius ir mėgsta“, – pabrėžė M. Kontrimaitė.

Nuolatinis premijos mecenatas, žemės ūkio ministras Kazimieras Starkevičius sakė, kad ir jam nekyla menkiausių abejonių dėl šios kandidatūros. „Manau, kad žurnalistika yra tokia profesija, kurios neįmanoma įgyti tiesiog pabaigus atitinkamus mokslus. Džiaugiuosi už tuos nematomus žurnalistus, kurie nueina ne lengviausiu keliu, nesiekia pripažinimo ir įžymybių statuso per šou verslą“, – sakė ministras.

Laureatą taip pat pasveikino LŽD centro valdybos pirmininkės pavaduotoja Gražina Petrošienė, į renginį atvykęs kitos žurnalistų organizacijos – Lietuvos žurnalistų sąjungos – vadovas Dainius Radzevičius, kiti asmenys.

Julius Sasnauskas:
„pradėjau nuo pagrindinės
‘vargo žurnalistikos’“

Pats laureatas, dėkodamas LŽD, pabrėžė, jog ką tik prasidėjo metai,

pareikalaviantys iš žurnalistų vie nokiais ar kitokiais būdais žadinti žmonėse viltį. „Man patinka šios premijos pavadinimas, kuriame yra žodis 'Viltis'. Manau, kad žurnalistai tam tikra prasme yra ar bent turi būti apreiškimo skleidėjais, nes jie juk neša žmonėms žinias“, – sakė J. Sasnauskas.

Kalbėdamas apie tai, kaip pats tapo žurnalistu, J. Sasnauskas prisiminė kito disidento Antano Terlecko soduose po lapais užkasinetas spausdinimo mašinėles, kuriomis buvo rašoma pagrindinė spauda. „Kai kas už tokią spaudą gavo nuo sovietų valdžios dosnų honorarą. Nijolei Sadūnaitei už septynis puslapius kronikos buvo pasiūlyta septyneri metai lagerio“, – juokavo J. Sasnauskas.

Pristatymo metu skambėjo archajiška armėnų muzika, grota egzotiškais – net australų aborigenų instrumentais.

Julius Sasnauskas – lietuvių kunigas, pranciškonas. Vienas iš Lietuvos laisvės lygos kūrėjų. 1987–1992 mokėsi Kauno kunigų seminarijoje, 1994–1997 m. gyveno Kanadoje.

1996 m. davė vienuolio pranciškono įžadus. Nuo 1997 m. J. Sasnauskas yra Vilniaus Bernardinų bažnyčios rektorius. Dirba katalikų radijuje „Mažoji studija“.

Parašė 3 knygas. Paskutinioji – publicistikos rinkinys „Malonės akrobatika“.

Pirmoji laureatė – televizijos laidų ciklo „Mūsų miesteliai“ kūrėja Nijolė Baužytė. Po to: Vaidotas Žukas (už radijo laidas), Viktoras Alekna (seniausias aktyviai teberašantis žurnalistas), populiaraus literatūrinio almanacho „Varpai“ steigėjas ir redaktorius Leonas Peleckis-Kaktavičius, puiki žurnalistė, buvusi LŽD pirmininkė Roma Grinbergienė (deja, po mirties), vienas aktyviausių Atgimimo spaudos Kaune kūrėjų (ir toliau aktyviai rašantis) žurnalistas Kazys Požėra, kun. Vaclovas Aliulis (už krikščioniškos žiniasklaidos atgaivinimą ir palaikymą), partizanas Antanas Seikalis, Liudvika Pociūnienė (už TV laidų ciklą „Laiko ženklai“) ir ilgametė krikščioniško žurnalo „Artuma“ redaktorė Vanda Ibińska.

Premiją teikianti organizacija – dar prieš sovietinę okupaciją šalyje veikusi Lietuvos žurnalistų draugija – atkurta 1991 m. gruodžio 21 d.

Šv. Kalėdos Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje

Keliaujant Kedzie ir California gatvėmis, esančiomis gražioje Marquette Park apylinkėje, dažnai galima išgirsti skambančius Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bokštų varpus. Dėl nežinomų priežasčių jie ilgai tylėjo, bet klebono Antano Markaus pastangų dėka varpai prabilo. Šie Dievo namai, kuriuos suprojektavo garsus architektas Jonas Mulokas, yra gražiausi visoje apylinkėje. Jos tolimesnis išlaikymas priklauso tik nuo mūsų aktyvaus dalyvavimo parapijos veikloje.

Šioje lietuvių parapijoje klebonavo lietuvių daug nuveikę kunigai: Jurgis Paškauskas, pastatęs šią bažnyčią lietuviams, Viktoras Černiauskas, Antanas Zakarauskas ir Jonas Kuzinskis. Dabartinis klebonas yra kun. Antanas Markus, kuris, sekdamas savo pirmtakus, stengiasi išlaikyti šią parapiją lietuviška ir jos nepaleisti.

Nuo bažnyčios pastatymo 1927 m. praėjo nemaža laiko. Greitai bėgant laikas kelia savo reikalavimus – pradeda irti bažnyčios vidaus ir lauko įrengimai. Klebonas stengiasi atlikti pataisymus pagal turimas įpaukas, tačiau to neužtenka. Bažnyčios išlaikymui turi susijungti visi lietuviai, nepaisant, kur jie gyventų.

Artėjant šventėms klebonas su talkininkais išpuošė bažnyčios sienas kalėdiniais vainikais, altorių – gėlėmis, o eglutes papuošė lietuviškais

papuošalais, padarytais iš baltų šiaudelių. Gražiai išpuošta bažnyčia kėlė besimeldžiančiųjų mintis prie užgimusio Kristaus.

Kūčių dieną Bernelių Mišios buvo atnašaujamos du kartus – 5 val. p.p. jos buvo skirtos angliškai kalbantiems, o 11 val. v. – lietuviškai visuomenei. Šv. Mišias atnašavo dr. kunigas Kęstutis Trimakas ir klebonas Antanas Markus. Jiems talkino dekanas Vitas Paškauskas. Skaitinius skaitė Juozas Polikaitis. Jau nuo 10:30 val. v. bažnytinis choras giedojo Kalėdines giesmes. Solo partijas atliko solistai Margarita ir Vaclovas Momkai. Choriui ir solistams dirigavo parapijos choro vadovė Jūratė Lukminienė, vargonavo jauna muzikė Aušra Bužėnaitė.

Po šv. Mišių klebonas A. Markus prabilo lietuviškai. Jis padėkojo solistams, muzikėms ir choristams už išpūdingai atliktas Kalėdines giesmes. Taip pat nuoširdžiai padėkojo atvykusiems į pamaldas ir visiems talkininkams, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisideda prie parapijos išlaikymo.

Kalėdų dieną šv. Mišios buvo atnašaujamos tiems, kurie negalėjo atvykti į Bernelių pamaldas. Reikia pasidžiaugti, kad, nepaisant šaltoko oro, gražioji bažnyčia buvo pripildyta lankytojais.

Antanas Pauzuolis

Minint Lietuvos Valstybės atkūrimo dieną, New York rengiamas koncertas

2009 m. vasario 6 d., New York Manhattan Šv. Juozapo bažnyčioje Greenwich Village, vyks Valstybinio Vilniaus styginių kvarteto ir pianistės Goldos Vainberg-Tatz koncertas, skirtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienai. Koncertą rengia Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York ir JAV LB Manhattan apylinkė.

1965 m. debiutavęs kvartetas susikūrė ir ištobulino savitą interpretavimo tradiciją, stiprų ansambliško pojūtį, plačią raiškos priemonių skalę ir gebėjimą įsigilinti į skirtingų epochų bei stilių muziką. Šie rafinuoti Valstybinio Vilniaus styginių kvarteto broūžai pelnė aukščiausius įvertinimus tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Kvartetas apkelia apie 50 pasaulio šalių, kasmet surengdamas apie 80 koncertų Europos, Amerikos, Azijos, Afrikos žemynuose ir gimtojo krašto kultūrą garsindamas tarptautiniuose festivaliuose, garsiausiose pasaulio scenose bei kituose prestižiniuose renginiuose.

Pianistė Golda Vainberg-Tatz muzikinį išsilavinimą įgijo Vilniuje, Nacionalinėje M. K. Čiurlionio menų mokykloje, po to tęsė studijas Izraelio G. Rubino muzikos akademijoje, Tel Avivo universitete ir Juilliard aukštojoje muzikos mokykloje New York. Pianistė yra pelniusi daugybę nacionalinių ir tarptautinių apdovanojimų, stipendijų, puikiai vertinama kritikų. G. Vainberg-Tatz rečitalius grojo daugelyje Europos šalių, Izraelyje ir JAV, dalyvavo Zalcburgo „Mo-

Pianistė Golda Vainberg-Tatz
Henry J. Fair nuotr.

zarteum“, Vilniaus bei Sankt Peterburgo rūmų kamerinės muzikos festivaliuose, ji dažnai koncertuoja Lietuvoje. Muzikė koncertuoja tiek kaip kamerinių ansamblių dalyvė, tiek solo – drauge su orkestrais.

Koncerto programoje skambės Franz Schubert, Osvaldo Balakausko ir Cesar Franck kūriniai. Koncerto Šv. Juozapo bažnyčioje (371 Sixth Ave. at Washington Pl.) pradžia – 7:30 val. vakaro penktadienį, vasario 6 d. Bilietus (30 dol., senjorams ir studentams – 20 dol.) galima užsisakyti tel.: 212-982-1335.

**LR generalinio konsulato
New York info**

„PALIKTŲ“ VAIKŲ PSICHOLOGINIAI SUNKUMAI

Atkelta iš 4 psl.

Akivaizdu, kad daug kartų „palikti“ vaikai patyrė daug nuoskaudų. Jiems būdingas padidintas nerimastingumas, dirglumas, ryškūs vienišumo, savęs nuvertinimo jausmai, nepasitikėjimas savimi ir kitais. Jie labai gynybiški, nusiteikę įtariai. Turi sunkumų užmezgant ir palaikant emocinį ryšį, tarpasmeniniuose santykiuose konfliktiški arba lengvai pasiduodantys neigiamai aplinkinių įtakai. Išoriškai dažniausiai stebimas siekimas dominuoti, valdyti padėti.

Dėmesį dažnai pelno prieštaraujančiu, opoziciniu ar vengiančiu elgesiu. Nereta ir žodinė, fizinė ar pasyvi agresija bei negatyvizmas. Jiems sunku laikytis tvarkos, priimti taisykles, praleidinėja pamokas, nebepasiekia mokytis. Galiausiai, išeina iš namų, laiką leidžia su panašiais į save, išitraukia į asocialias gatvės kompanijas.

Kita, mažesnė grupė vaikų, kuriems nustatyta depresijos diagnozė (7 vaikai). Tai daugiausia mergaitės (1 berniukas) nuo 14 iki 17 metų amžiaus. Šitoje grupėje vaikai irgi buvo palikti ne vieną kartą, išgyveno tėvų skyrybas, naują vieno iš tėvų santuoką, naujos šeimos atsiradimą bei bandymus prisitaikyti naujoje šeimoje ir naujoje šalyje. Savo tėvams jie jaučia prieštarigus jausmus, pyksta ant jų ir labai laukia jų sugrįžtant. Vyrauja liūdesys, prislėgta nuotaika, jaučia nesaugumą, bejėgiškumą, beviltiškumą, išgyvena apleistumo, nereikalingumo jausmus. Užsisklendžia savyje, viskas tampa nebeįdomu, nelinkę bendrauti net ir su savo bendraamžiais, stebimas emocinis ir socialinis izoliuotumas.

Trečioji ir mažiausia grupė vaikų, kuriems nustatytas potrauminio streso sutrikimas (4 vaikai). Tai daugiau berniukų – trys ir viena mergaitė nuo 11 iki 14 metų amžiaus. Šios grupės vaikai išgyveno ne tik tėvų skyrybas (išskyrus vieną atvejį), bet ir tapo aplinkinių aukomis, patyrė emocinę, fizinę ar seksualinę prievartą. Jiems būdingas ryškus nerimas, baimingumas, jaučiasi nesaugūs, vieniši, apleisti. Dažnai užsisklendžia savyje, siaurėja interesų ratas, atsiranda miego sutrikimai, pasikartojančios suicidinės mintys. Turi sunkumų bendravime, neturi draugų, stebimas emocinis ir socialinis izoliuotumas.

• • •

Dar keli pastebėjimai. Dažnai vaikai, pasinaudodami savo „palikto“ vaiko statusu pradeda daugiau reikalauti tiek iš tėvų, tiek iš juos prižiūrinčių asmenų. O seneliai ar kiti su vaiku likę giminės užjaučia juos, vadina našlaičiais, perdėm pradeda globoti ir rūpintis, tinkamai nedisciplinuoja vaikų, nenubrėžia ribų.

Taip pat teko įsitikinti, kad vaikams sunku prisitaikyti ir tėvams išvykus, ir vaikams iškeliavus kartu su jais. Naujoje vietoje viskas keičiasi, vaikai, dažniausiai atvykę vėliau, randa naują šeimą, senai nematytą mamą, naujus, kartais dar nepažįstamus brolius ar seseris. Ir tas taip lauktas susitikimas virsta rimtu išbandymu visiems naujosios šeimos nariams. Šiuo atveju labai praverstų specialistų pagalba, kuri, matyt, svečioje šalyje nelabai prieinama, nes mūsų minimais atvejais vaikai buvo

išsiųsti atgal ar grįžo su mama, nes naujoji šeima iširo.

Pastebėtas vienas gajus mitas tarp tėvų. Jie tikisi, kad atvykus vaikams pas juos, šeima vėl bus visavertė, išnyks visi sunkumai ir bėdos, nes čia, kitoje šalyje, yra kitoks požiūris į vaikus, ir jiems bus lengviau prisitaikyti. Gal kai kuriais atvejais taip ir yra, tačiau ne tuo atveju, kai vaikas dar prieš išvykdamas, jau turėjo emocinių, mokymosi ar elgesio problemų. Šiuo atveju, prasidėję sunkumai Lietuvoje, vaikui išvykus tik dar labiau paastrėja.

• • •

Kokius galėčiau padaryti apibendrinimus? Primenu, kad Lietuvoje atliktų sociologinių tyrimų duomenimis apie 30–36 proc. „paliktų“ vaikų turi pastebimų elgesio pasikeitimų, mūsų apžvelgta imtis dar siauresnė, tai vaikai jau turintys sutrikimą. Akivaizdu, kad šie vaikai išgyvena daug traumuojančių įvykių, paliekami ne vieną kartą ir kad paliktumo jausmą jau dažniausiai buvo patyrę prieš tėvams emigruojant.

Berniukams dažniau išsivysto emocijų ir elgesio sutrikimai, jie ir dažniau tampa aplinkinių aukomis, patiria emocinę, fizinę ar seksualinę prievartą. Tuo tarpu mergaitėms dažniau išsivysto depresija.

Taip pat galima daryti išvadą, kad mamos ar abiejų tėvų nebuvimas yra rizikos veiksnys, sąlygojantis, kad prasidėję psichologiniai sunkumai pasieks klinikinį, tai yra sutrikimo lygį. Tačiau, kaip jau minėta, 75 proc. vaikų mamoms išvykus turi problemų, net 25 proc. neišgyvena sunkumų. Taigi, kokie tie apsauginiai faktoriai, kurie padeda vaikui sėkmingai prisitaikyti. Jau žinoma, kad tėvų išvykimo pasekmės vaikams sušvelninamos šeimose, kuriose migravęs tėvas/mama dažniau grįžta, nors ir trumpam pabūna šeimoje, bei tose šeimose, kuriose išsiskyrimo stadija yra trumpesnė. Matyt, apsauginių ir rizikos veiksnių analizė ir yra tolesnių, detalesnių tyrimų objektas, nes migracija, panašu, ir ateityje nesibaigs. Todėl svarbu išsiaiškinti, ką galima būtų siūlyti prevencijai, ką patarti išvykti susiruošusiems tėvams.

Nepaisant visko, išlieka didelis nerimas dėl šeimos ateityje. Kas antra išvykusi šeima vaikus palieka Lietuvoje. Kokias pasekmes tai gali turėti? Vaikai dažnai imituoja savo šeimos modelį, remiasi asmenine vaikystės patirtimi, todėl jei juos palieka tėvai, užaugę jie ir patys nebus orientuoti kurti stabilią ir saugią šeimą. Ar „palikti“ vaikai sugebės kurti saugias ir vieningas šeimas? Ar ne per didelė tokių išsiskyrimų kaina?

Vanda Vaitekoniė – medicinos psichologė. Baigė Vilniaus universiteto Filosofijos fakultetą, kur įgijo psichologės kvalifikaciją. 1993–2002 m. dirbo asistente Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Socialinės pediatrijos ir vaikų psichiatrijos klinikoje. Nuo 1991 metų iki dabar dirba Vilniaus universiteto Vaikų ligoninės filialo Vaiko raidos centro Vaikų psichiatrijos skyriaus medicinos psichologė. Yra Lietuvos psichologų sąjungos, Lietuvos individualiosios psichologijos draugijos narė.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 2009 m. sausio 11 d., Aurora, IL, iškeliavo į amžinybę

A † A

VYTAUTAS BILDUŠAS

Gimė 1923 m. sausio 1 d. Lietuvoje, Tauragėje.

Gyveno Montgomery, IL, anksčiau Čikagoje Marquette Park apylinkėje.

Nuliūdę liko: žmona Bronė Mantrimaitė; dvi dukterys Vilija Devine su vyru Martin, vaikai Erika ir Adam; Lina Bishop su vyru Fred ir vaikai Paulius, Vilija ir Nora; brolis Leonas su žmona Laima ir šeima Tyler, TX; dukterėčia Indrė Pemberton; sūnėnai Rimas ir Linas Bildušas su šeimomis; bei kiti giminės.

A. a. Vytautas bus pašarvotas ketvirtadienį, sausio 15 d. nuo 2 v. p. iki 8 v. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont. Penktadienį, sausio 16 d. 10 v. r. velionis bus pašarvotas Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, kur 10:30 v. r. bus aukojamos šv. Mišios.

Po šv. Mišių laidotuvės bus privačios.

Vietoj gėlių prašom aukoti American Heart Association.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti apeigose.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A

BRONĖ NAINIENĖ

Jau praėjo vieneri metai, kai praradom vėžio iškankintą brangią mamytę, žmoną, močiutę ir nepakeičiamą mums asmenybę.

A. a. Bronė iškeliavo amžinybėn 2008 m. sausio 20 d. Gyvenimas Dievo akivaizdoje jai tikrai lengvesnis, o mums liūdnescnis ir daug tuštesnis. Jos esame pasiilgę ir kasdien prisimename jos gerumą ir švelnumą. Ji mylėjo savo šeimą, džiaugėsi ir gerbė savo draugus.

Nuoširdžiai prašom prisiminti a. a. Bronę ir pasimelsti už ją.

Jos atminimui Regina ir Rimas Griškėliai užprašė šv. Mišias Pal. Jurgio Matulaičio misijoje sekmadienį, 2009 m. sausio 18 d. 9 val. r.

Šv. Mišios taip pat bus aukojamos misijoje antradienį, 2009 m. sausio 20 d. 8 v. r.

Ačiū visiems, kurie esate a. a. mamytę prisiminę savo maldose ir ačiū už jūsų maldas prisimenant šią liūdną vienerių metų sukaktį.

Nuliūdusi šeima

Ar žinote?

Kinai turi tik 100 pavardžių. Vienodą pavardę turi keli milijonai žmonių. Pirmiau rašosi pavardę, paskui vardas. Vyras, turintis SUN pavardę, negali vesti moters su ta pačia pavarde.

Čigonai atkeliavo į Europą X amžiuje iš Indijos. Anuomet jie paplito Šiaurės Afrikoje, Azijoje. XV–XVI a. čigonai iš Vakarų Europos atkeliavo į Rusiją.

Kaukazas – vienintelis žemėje regionas, kuriame gyvena žmonės, kalbantys daugybe įvairių kalbų. Be milijoninių tautų – gruzinų, azerbaidžaniečių ir armėnų, čia gyvena tautos, tautelės, turinčios tik po kelis tūkstančius žmonių. Pats margiausias – Dagestano rajonas. Jame gyvena apie 30 tautų.

Vengrai įsikūrė prie Dunojaus IX amžiuje, atkeliavę iš Indijos. Jų karingi protėviai (ugrai, madjarai) atkeliavo iš pietų Uralo stepių.

Pirmoji geležinkelio katastrofa įvyko 1830 m. rugsėjo mėnesį ties Liverpuliui, Anglijoje. Katastrofos metu žuvo vienas parlamentaras. Įvykis sukėlė nepaprastą šamųšį. „Edinburgh Review“ laikraštis patarė tuoj sunaikinti geležinkelius, nes beprotystė jais važiuoti 15 kilometrų greičiu.

Šis bei tas

Žmonės, kurie negerbia pinigų, jų ir neturi. (P. Getty)

Visi skundžiasi savo atmintimi, bet ne protu.

Proto lankstumas gali pakeisti grožį. (Stendalis)

Žmogui duotas protas tam, kad protingai gyventų, o ne save matytų, kaip jis neprotingai gyvena. (V. Bielinskis)

Gyvenimo išmintis yra platesnė ir gilesnė už žmonių išmintį. (M. Gorkis)

Parengė **Stasys Prakapas**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**2009 metų sausio 16 d., penktadienį**, 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 atidaroma lietuvių kilmės menininko iš Arizona Keith Stanton šiuolaikinės fotografijos paroda „Laisvė nuo darbo“ („Exemption from Occupation“). Ši paroda tęsia lietuvių kilmės menininkų pristatymą, skirtą Lietuvos Tūkstantmečio paminėjimui ir „Vilniaus – Europos Kultūros sostinės 2009“ metams. Paroda veiks iki vasario 20 d. Muziejus veikia kasdien nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500.

◆**Organizacija „Vaiko vartai į mokslą“** kviečia savo narius ir rėmėjus, gyvenančius Čikagoje ir jos apylinkėse, į du renginius ir vieną susirinkimą. Sekmadienį, sausio 18 d., 9 val. r. Pasaulio lietuvių centro (PLC), Lemonte posėdžių kambaryje narių susirinkimas.

◆**Sausio 18 d., sekmadienį, 12 val. p. p.** Šaulių namuose, 2417 W. 43rd Street, Chicago, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės šauliai ruošia pasilinksminimą. Bus maisto, veiks baras, galėsite pašokti. Kviečiame visus linksmi praleisti žiemos popietę. Tel. pasiteiravimui: 773-434-3713.

◆**Sausio 23 dieną, penktadienį 7 val. v.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje rodomas filmas „Pučai ir teroras Lietuvoje“. Tai vienas iš istorinės dokumentikos seriale „XX amžiaus slaptieji archyvai“ filmų (2006). Autoriai: LNK žurnalistė Gražina Sviderskytė ir istorikas dr. Arvydas Anušauskas. Tel.: 773-582-6500.

◆**Vilniaus styginių kvarteto ir pianisto Dainiaus Vaičekonio koncertas** vyks šeštadienį, 2009 m. sausio 24 d., 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Visus maloniai kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

◆**Sekmadienį, sausio 25 d., 12:30 val. p. p.** PLC didžiojoje salėje „Dešimtmečio derliaus pietūs“. Bilietus užsisakyti galite tel.: 630-243-9488 arba tel.: 630-202-9385 (Raminta Marchertienė).

◆**Laisvės premijos fondas, California lietuvių fronto bičiuliai, JAV lietuvių visuomeninis komitetas** už LR pilietybės išlaikymą, suteikus kitos šalies pilietybę sausio 31 d. (pradžią 9 val. r.) ir vasario 1 d. (12:30 val. p.p.) Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL rengia Politinių studijų savaitgalį ir Laisvės premijos įteikimą. Maloniai visus kviečiame dalyvauti. Dėl informacijos prašome skambinti Rimtautui, tel.: 760-408-6700, Rūtai, tel.: 630-910-6803 arba rašyti el. paštu: rutakunca@yahoo.com; biciulyste@gmail.com.

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆**JAV LB taryba kviečia Jus** kandidatuoti į PLB XIII Seimą. Visi kandidatai turi užpildyti prisistatymo anketą, kurią rasite JAV LB tinklalapyje (www.javlb.org), ir atsiųsti JAV LB XVIII tarybos prezidentimo pirmininkei Danguolei Navickienei, 3020 Adirondack Ct., Westlake Village, CA 91362 (el. paštas: navickas@roadrunner.com) arba Tarybos prezidentimo sekretoriui Jurgiui Jogai, 27084 Alabastro Dr., Valencia, CA 91354, (el. paštas: fjoga@aol.com) iki 2009 m. sausio 20 d. Kandidatams reikia surinkti 10 juos remiančių JAV LB narių parašų.

◆**Sausio 17 d., šeštadienį, kviečiame** į Sausio 13-osios Atminimo krepšinio turnyrą. 8 val. r. – 6 val. v. lietuvių vyrų ir moterų JAV Rytinės pakrantės krepšinio komandų rungtynės vyks Southampton Intermediate School Gym, 70 Leland Lane, Southampton, NY 11968. 7 val. v. – apdovanojimai, vakarienė ir diskoteka Aleksandros Kazickienės lituanistinėje mokykloje, Grace Episcopal bažnytiniame komplekse, 573 Roanoke Ave, Riverhead NY 11901. Kviečiame atvykti kuo daugiau krepšinio sirgalių!!! Įėjimas ir į rungtynes, ir į apdovanojimus nemokamas. Vakarienės maisto kaina – sutartinė. Papildoma informacija: Neila Baumilienė, baumilene@akazickasls.org ir tel.: 631-204-1329 arba Raimondas Rakauskas raimisyr@hotmail.com; tel: 631-836-1977.

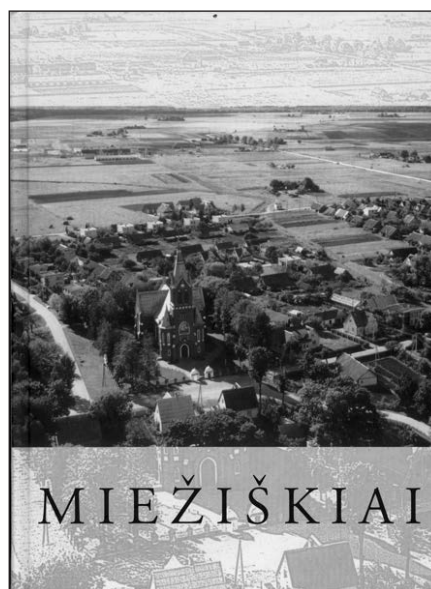
Čikagos kultūros centre vykstančioje parodos „Dvi Lietuvos grafikės: Eglė Vertelkaitė ir Birutė Zokaitytė“ („Two Lithuanian Printmakers: Eglė Vertelkaitė ir Birutė Zokaitytė“), kurią surengė Čikagos kultūros centras, Čiurlionio galerija Jaunimo centre ir LR Generalinis konsulas atidaryme apsilankė ne tik didelis būrys meno mylėtojų, bet ir LR generalinė konsulė Skaistė Aniulienė bei JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Aušrelė Sakalaitė. Paroda Čikagos kultūros centre veiks iki kovo 29 d.

Laimos Apanavičienės nuotraukoje iš kairės: LR generalinė konsulė Skaistė Aniulienė, Birutė Zokaitytė, Magdalena Stankūnienė, Eglė Vertelkaitė ir JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Aušrelė Sakalaitė.

Kaip ir kiekvienoje mokykloje, taip ir Maironio lituanistinėje mokykloje daug tradicijų – švenčiamos lietuviškos šventės, minimos svarbios Lietuvai datos. Tačiau turime tradicijų, būdingų tik mūsų mokyklai, pvz., dvidešimties mokyklos marškinėlius. Kiekvieną mėnesio pirmąjį šeštadienį apdovanojama klasė, kurioje yra daugiausia mokinių, tą šeštadienį dvidešimties lituanistinės mokyklos marškinėlius. Gruodžio mėnesį sveikinome I A ir I B bei darželio A klases, laimėjusias mokyklos marškinėlių konkurse. Šaukuoliai. Živilės Ramašauskienės nuotr.

„Draugo“ knygynėlyje

Miežiškių miestelis, esantis 13 km į pietryčius nuo Panevėžio, prie Panevėžio-Anykščių plento, istoriniuose šaltiniuose minimas nuo 1586 m. 2003 metais buvo išleista kalbininko Jono Šukio kartu su kraštiečiu Vladislavu Marciauska parengta knyga „Miežiškiai“, kurioje besidomintys Lietuvos miesteliais galės daugiau sužinoti apie šį kraštą.

Knygoje apžvelgiama Miežiškių seniūnijos istorija, apylinkės kraštovaizdis, nagrinėjama Miežiškių tarmė, miestelio vardo bei kaimų pavadinimų kilmė, pavardės, supažindinama su papročiais, buitimi, pateikiama žinių apie senuosius archeolo-

ginius radinius, rašoma apie baudžiamą ir laikotarpį ją panaikinus, šio krašto devynis dvarus, du palivarkus, apie bajorus Komarus. Knygoje nestokota dėmesio Pirmojo pasaulinio karo įvykiams ir Nepriklausomybei, Antrajam pasauliniam karui ir pokario laikotarpiui: partizanams, tremtiniam, politiniams kaliniams, rezistentams, kolektyvizacijai, miežiškėnų dalyvavimui sąjūdyje. Rašoma ir apie nūdienos Miežiškius. Nemažas dėmesys skirtas Miežiškių parapijos istorijai, švietimui, bibliotekoms, kultūriniam gyvenimui, sveikatos apsaugai, paštui.

Knygos pabaigoje – duomenys apie autorius, santrauka lietuvių bei anglų kalbomis, Miežiškių seniūnijos įstaigos: adresai ir telefonai.

Knyga gausi iliustracijų: 148 nuotraukos (48 spalvotos), penkios faksimilės, du žemėlapiai. Tekstai papildomi dokumentų nuorašais ar jų faksimilėmis, autorių sudarytomis lentelėmis.

Knygos kaina – 10 dol. Knyga galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2,5 dol. siuntimo mokesčiai. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais
nuošimčiais. Kreipkitės į
Mutual Federal Savings,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747.